

REVISTA

CATALUNYA²⁴¹

X^a ÈPOCA

ÒRGAN D'EXPRESSION DE LA CGT DE CATALUNYA

MAIG - JUNY

**Primer
de Maig
2026**

FORÇA

UNITAT

EDITORIAL

Redacció

L'1 de Maig és el dia internacional de la classe treballadora, en què commemorarem la revolta d'Haymarket per la qual cinc anarquistes van ser condemnats a mort (quatre foren executats i un es suïcidà abans). Però també, en aquest número, reivindicuem l'actualitat de les nostres lluites. Demostrem que el sindicalisme actual té múscul. Parlem d'estratègia, de model sindical, de perspectives de futur, i alhora recordem figures històriques com

Bakunin, que aquest 2026 fa 150 anys de la seva mort, i Garcia Oliver, a la figura del qual la CGT ha realitzat un documental impulsat per la Federació del Baix Camp-Priorat.

Rectificació: L'article "A l'escola ni placa ni pistola", aparegut en el passat número, va ser escrit per Israel Falcó, militant de la CGT Ensenyament Catalunya Central i va ser atribuït erròniament a una altra persona.

CRÈDITS

Edició i coordinació:
A. Zarco Santiveri

Disseny i maquetació:
La Natural Comunicació

Portada:
undesgraciati

Han escrit en aquest número:
Èric Romero, Azu Sánchez, Òscar Murciano, Pep Cara, Nora, A. Zarco Santiveri, Agustí Liñan, Roger Fernández i Tudela, Àlex Tismintsky, Rubén Paez, Marina Pardo, Joel Ramos, Llibert Rexach, Jennifer Llorach, Lola Gutiérrez, Adriana Rubio, Dolors Marin Silvestre, Joan Navais i Icart, Jordi Martí Font, Maria Huguet.

Il·lustracions i fotografies:
Premsa CGT Catalunya, secció sindical La Central, Gonzalo Mateos, COSHAC, OVNI comunicació visual, Blancésfosc, Estudi Gabba, Ricard Efa, Roger Pelàez.

Els textos són responsabilitat únicament dels seus autors. No compartim necessàriament les opinions que s'hi expressen.

Correccions:
catalunyacgt@spcgtcatalunya.cat

Contacte:
Roger Fernández i Tudela, Miquel Julià, Laura Lascorz i Fernández, Maria Miarnau i Arbó, Ramon Morera Soler, Miriam Tijani, Clara Vilalba Montesinos.

ON ENS TROBEM

Secretariat Permanent del Comitè Confederal de la CGT de Catalunya
c/ Burgos, 59 baixos 08014 Barcelona
spccc@spcgtcatalunya.cat
Tel. 935120481

Federacions sectorials
Federació d'Administració Pública de Catalunya – FAPC
Federació de Banca, Estalvi, Assegurances, Entitats de Crèdit i Oficines i Despatxos de Catalunya – FESIBAC Catalunya
Federació d'Ensenyament de Catalunya – FEC
Federació del Metall de Catalunya – FEMEC
Federació Catalana d'Indústries Químiques i afins – FCIQ
Federació de Sanitat de Catalunya – FESAN Catalunya

Federacions locals
Federació Local de Barcelona
C/ Pare Lainez 18-24. 08025. Barcelona
Tel. 933103362
Federació Local de Viladecans—Baix Llobregat
c/ de la Muntanya, 16
08840 Viladecans
Tel. 936590814 / 610 072 649
Federació Local de Castellar del Vallès
c/ Els Pedrissos 9 bis
08211 Castellar del Vallès
Tel. 937142121 Fax 937142121
Federació Local de Manresa
c/ Circumval·lació 77, 2n
08240 Manresa
Tel. 938747260 / 698 47 29 30
Federació Local de Rubí
c/ Colom 3-5
08191 Rubí
Tel. 936638846
Federació Local de Sabadell
C/ Rosselló, 10
08207 Sabadell
Tel. 937450197 / 670 648 390
Federació Local de Sallent
Pça Josep Anselm Clave nº7
Tel. 938370724
Federació Local de Terrassa
c/Ramon Llull 130-136 08228 Terrassa
Tel. 930 37 86 91 / 601 466 755
Federació Local de Tarragona
Pça. Imperial Tarraco 1 Edifici 2, 3a
43005. Taragona
Tel. 977242580

Federacions comarcals
Federació Comarcal Barcelonès Nord
Carrer de la Conquesta 119, local.
08912 Badalona.
Tel. 640150203

Federació Intercomarcal Alt Camp i Conca de Barberà
Carrer de la Zeta n. 6 (entrada per la Plaça)
43800 Valls

Federació Intercomarcal del Baix Camp-Priorat
Pça de les Oques, 8, 1r, despatx D
43202 Reus
Pça de la Llanterna
43740 Móra d'Ebre

Federació Comarcal del Baix Llobregat
Adreça: Carretera d'Esplugues 46
08940 Cornellà de Llobregat
Tel. 93 377 91 63

Federació Comarcal del Baix Penedès
c/ Nord 11-13, 3r 43700 El Vendrell
Tel. 977660932

Federació Comarcal del Berguedà
Plaça Europa, 5 baixos
08600 Berga
Tel. 640 932 405

Federació Intercomarcal del Garraf-Alt Penedès
c/ Lepant 23, baixos esquerra
08800 Vilanova i la Geltrú
Tel. 938934261

Federació Intercomarcal de Girona
Av. Sant Narcís 28, entr. 2a
17005 Girona
Tel. 972231034

Federació Comarcal de L'Anoia
Adreça: C/ Clavells 11
08700 Igualada
Tel. 938042985

Federació Intercomarcal de Ponent (Lleida)
Avinguda Prat de la Riba, 7, 1r
25006 Lleida
Tel. 973275357 / 680 18 67 05

Urgell-Segarra
Avinguda catalunya 66, Baixos
25300 Tàrraga
Tel. 873494679 / 640051696

Federació Comarcal del Maresme
Av. Lluís Companys, 45
08302 Mataró
Tel. 640629438 / 937908261

Federació Comarcal d'Osona
C/Ciudadans, 16
08490 Tordera
Tel. 622 09 83 24

Federació Intercomarcal de Terres de l'Ebre
Avinguda Remolins 34-36 Baixos,
43520 Tortosa
Tel. 877915591 / 684418986 (Whatsapp)

Federació Comarcal del Vallès Oriental
Ronda de Oriente 6 08100 Mollet del Vallès
Tel. 935931545 / 600 375 500

SUMARI

Editorial	2
En el focus	
Salvador, seguim lluitant!	3
La clau de la resistència	4
On som hi creixem	5
I... fins al triomf total de la classe treballadora	7
I Trobada del Sector Social de la CGT Catalunya	8
Sindicalisme	
La lluita pels convenis col·lectius	10
Marc de lluita: entre la força assembleària i la reconfiguració sindical	11
Reptes i potencialitats del sindicalisme a les llibreries, apunts breus	12
Documents	
La invalidesa ja no és automàticament una extinció de la relació laboral	14
L'entrevista	
Gonzalo Mateos Benito	16
Social	
Sindicalisme laboral i sindicalisme d'habitatge	18
Opinió	
Papers per a totes, una victòria de classe	20
Més alt i més clar!	21
Les nostres veus llibertàries i feministes	
L'educació com a camp de batalla	22
Internacional	
Rojava. L'educació en context revolucionari	26
Dinamita de cervell	
L'especulació de l'habitatge ve de lluny	28
Cultura	30
Humor	31
En les meves sabates	32

Salvador, SEGUI'M LLUITANT!

Èric Romero

En el marc de l'aniversari de la mort de Salvador Seguí, el Noi del Sucre, que va ser assassinat el 10 de març de 1923 amb un tret a l'esquena, vam voler recordar la seva figura, no com un exercici de nostàlgia, sinó com un acte de memòria i de compromís. Recordar-lo no és ancorar-nos al passat: és part de la tradició de lluita que encara continua viva.

Perquè Seguí defensava un sindicalisme fort, arrelat a la classe treballadora, basat en la solidaritat, el suport mutu i l'acció directa. Un sindicalisme que no demana permís, un sindicalisme que no es resigna i que dona la seva vida per canviar-ho tot.

I si a dia d'avui el recordem és perquè, més d'un segle després, la seva lluita continua vigent. La precarietat laboral, l'estancament dels salaris, l'augment del preu de l'habitatge, la privatització dels serveis públics, l'augment del discurs reaccionari de l'extrema dreta o la repressió contra qui s'organitza i planta cara. Totes elles són lluites en què a dia d'avui el tindríem plantant cara amb nosaltres colze a colze.

Per això, recordar Salvador Seguí avui és també reivindicar el sindicalisme combatiu davant del sindicalisme buròcrata que ven la classe treballadora per quatre duros i avui, com anys enrere, tampoc dubtaria a prémer el gallet per l'esquena si així els ho digués la patronal. Recordar Seguí és dir ben clar que la classe treballadora continuem aquí, que continuem organitzant-nos i que no renunciarem mai a una societat més justa i lliure.

Ens volen fer creure que no hi ha alternativa, que hem d'acceptar la precarietat com una normalitat mentre segueixen omplint les seves butxaques. Davant de tots els discursos individualistes, nosaltres apostem per un discurs de solidaritat. Davant de tots els discursos derrotistes volem optar per un discurs esperançador, perquè la història del moviment obrer sempre ens ha donat la raó: tots els drets que tenim s'han conquerit a través de la lluita.

Per això, el millor homenatge que podem fer al Noi del Sucre no és només posar flors o fer discursos per recordar-lo. El millor homenatge que li podem fer és seguir lluitant, sense resignar-nos mai i fins el nostre últim alè.

Perquè quan la classe treballadora s'organitza i s'alça no hi ha força ni repressió capaç d'aturar-la.

**Visca Salvador Seguí,
Visca l'anarcosindicalisme, i
Visca la lluita de la classe obrera!**

LA CLAU DE LA RESISTÈNCIA

Azu Sánchez

Secretaria d'acció sindical

Totes sabem, i les dades així ho demostren, que les vagues són l'instrument de lluita més eficient i directe que la classe treballadora continua tenint. Ara bé, per aguantar la pressió i el desgast que pot suposar una vaga sostinguda i preparada per mantenir el pols a la patronal, cal tenir present que en aquest sistema, en el qual les relacions laborals estan fonamentades en les desigualtats socials i el desequilibri de poder, cal trobar les eines necessàries per situar-nos en millor posició, i la caixa de resistència és una de les més útils.

Quan augmentem el conflicte amb una vaga sostinguda, tenim, per una banda, l'empresa que estima i preveu quant de temps podem aguantar sense ingressos i, per altra, les treballadores i treballadors que tenen la pressió econòmica que suposa mantenir el conflicte durant molt de temps. Si ja ens costa arribar a final de mes amb la precarietat bestial que han patit els nostres salaris en els darreres anys, com podem aguantar la pressió d'una vaga sense cap ingrés?

La caixa de resistència pot ser una de les eines més potents que té un sindicat per aconseguir aquest equilibri. S'ha convertit en una de les estratègies de contrapoder més eficients a l'hora de mantenir una vaga i ha augmentat el nivell de conflicte, el que fa que la patronal perdi el control basat en la nostra vulnerabilitat

econòmica. I això ens dona molt de PODER. Poder de marcar el ritme, poder de canviar d'estratègia quan sigui necessari i augmentar l'organització i la solidaritat de les plantilles.

I això és molt important a l'hora de decantar la balança cap a una derrota o cap a una victòria.

Ara bé, no podem caure en el simplisme de pensar que amb la creació d'una caixa de resistència, per sí sola i sense la pressió de l'acció sindical, guanyarem els conflictes, sinó que aquesta ha de formar part del pla d'acció i de l'estratègia per desestabilitzar l'empresa.

Com a sindicat cal centrar-se en com aconseguir que la nostra caixa de resistència sigui un dels principals pilars del suport mutu i de la solidaritat que portem al nostre ADN.

Com un dels sindicats amb més convocatòries i seguiment de vagues a Catalunya, hem d'apostar per una caixa de resistència sòlida, transversal i proporcional a totes les lluites que encapçalem. Com més consolidada i estructurada sigui aquesta, més possibilitats tindrem d'augmentar els conflictes i de guanyar-los.

En definitiva, tenir una caixa de resistència forta és determinant per a les nostres vagues, augmenta el conflicte amb més acció sindical, i augmentar el conflicte es tradueix en multiplicar les possibilitats de guanyar.

On som HI CREIXEM

La paradoxa de la influència de la CGT dins la classe treballadora.

Òscar Murciano

Si observem les dades del mapa sindical a Catalunya, veurem que, a grans trets, no ha canviat gaire en dècades. Hi ha dues forces molt majoritàries, CCOO i UGT, a gran distància de la resta tant pel que fa a afiliació (148.000 i 111.000 afiliades respectivament) com en implantació a les empreses, mesurat segons percentatge de delegades escollides (40,05% i 37,82% del total el 2024). La seva proposta se sintetitza en pau social, delegació i moderació en les reivindicacions. S'hi aprecia un progressiu, però lent, declivi.

La proposta anarcosindicalista de la CGT està als antípodes: combativitat i mobilització, la plantilla al centre de les decisions i ambició en les reclamacions. És prou conegut que el sindicat està en un increment d'afiliació i representació en acceleració històrica. Lidera vagues i seguiments a Catalunya des de fa 10 anys i és, de facto, el tercer sindicat a Catalunya. Superarà en pocs anys a l'USO pel que fa a presència en empreses. En afiliades ho va fer fa temps. Però a l'hora de la veritat, la CGT segueix molt lluny de les dues principals organitzacions: 25.700 afiliades i un 3,41% de representativitat.

Si ens aturéssim aquí, i deixant a banda la influència social de cadascú, podríem ventilar l'anàlisi en quatre ratlles. La CGT és la referència del sindicalisme de contrapoder i anticapitalista i el seu model de lluita és atractiu per aquest nínxol de la població catalana. Ara bé, com a resultat de la desideologització, afebliment de la identitat de classe i molts etcèteres, la gran majoria de la població assalariada prefereix ofertes tranquil·les i moderades, tot i que no responguin als seus problemes.

Segur que és tan simple?

Veiem què passa quan en una empresa una treballadora té l'opció de triar entre la CGT o un dels dos sindicats majoritaris. En els darrers quatre anys, a les empreses on la CGT coincideix amb CCOO s'han escollit 1355 i 1533 delegades respectivament d'un sindicat i l'altre. Mentre que, quan es coincideix amb la UGT, el resultat és de 1220 delegades de la CGT i 1384 per la UGT. És a dir, les treballadores trien un 47% de delegades de la CGT quan es coincideix amb un dels dos sindicats majoritaris, pràcticament un triple empat analitzant aquest conjunt d'actes. Nota al marge: en molts casos hi ha un vot conegut anti-CGT d'alts càrrecs i lacais de l'empresa que enforteixen un dels dos

altres sindicats. El conjunt del cens de les actes tingudes en compte és de 322.063 persones.

Com pot explicar-se aquesta paradoxa? **Com pot ser que siguem molt minoritaris per la nostra radicalitat i, alhora, quan es coincideix amb algun dels altres sindicats el resultat sigui pràcticament un empat?** L'empresa és el terreny on els diferents models confronten i on cadascú pot triar de forma més clara quin valora més per defensar els seus drets i interessos. I és llavors quan es produeix el sotrac. Si estàs a la feina i l' statu quo és moderació A o moderació B i no fas el pas d'organitzar una alternativa, enfortiràs l'esquema indefinidament, però això no vol dir que hi estiguis d'acord.

En l'àmbit general s'observa que el salt d'afiliació a la CGT de Catalunya es produeix des d'uns 3 anys després de l'escalada en conflictivitat laboral, i des de llavors tots dos indicadors es retroalimenten mútuament.

Si tenim en compte aquests dos fets (quan una treballadora pot triar CGT, el sindicat iguala suports amb la resta i a

més conflictivitat, més afiliació), la nostra proposta basada en el conflicte i major combativitat que la resta té un potencial evident i atractiu per una part molt important de la classe treballadora catalana. **Molt important.** Ens ho hem de creure més perquè els fets així ho indiquen. El nostre objectiu no és guanyar eleccions, sinó expandir la nostra implantació, molt més, a més empreses i des d'allà confrontar en el cos a cos amb el model fracassat del sindicalisme dòcil. Quan això passa, les nostres propostes troben suport i la influència del sindicat es multiplica. La forma tècnica de fer-ho està clara: potenciar la creació i acompanyament de noves seccions sindicals, organitzar l'afiliació dispersa dins les empreses.

A banda del comportament observat pel que fa a suports a les empreses on estem presents, tenim un exemple del que pot passar en l'àmbit de tot un territori quan es redoblen esforços per crear noves seccions. Des de fa uns quants anys, la Federació Comarcal de la CGT del Berguedà ha dut a terme una tasca molt potent de militància, lluites i articulació

d'afiliació en noves seccions sindicals. Un cop creades, part de les plantilles s'hi organitza i després moltes d'elles acaben participant en eleccions sindicals. El maig de 2025 la CGT tenia el 24% de la representativitat a la comarca, a 5 punts percentuals de CCOO, que molt probablement ja s'hauran superat ara com ara. Tanquem els ulls i imaginem el mateix camí a escala general de Catalunya: desenvolupar el potencial existent és necessari per a poder marcar l'agenda sociolaboral a tot el país i posar capital i governs a la defensiva.

La CGT no té una proposta per estar al racó del sindicalisme català, això és una mirada del passat. Allà on creixem, la nostra presència substitueix al sindicalisme de la derrota. I això són fets objectius, mesurables en els diferents espais on això succeïx. Podem tombar la pau social a Catalunya d'una patada a la mesa, no precisament moderant la nostra acció sindical i social basada en el conflicte i la victòria, sinó redoblant-la i apuntant a la següent etapa: la creació intensiva de noves seccions sindicals. █

fins al triomf total de la classe treballadora

Pep Cara
CGT del Berguedà

L'anarcosindicalisme va ser i vol ser un moviment de masses. La CGT és un anarcosindicat i, per tant, es gestiona través de la democràcia directa i del federalisme i practica l'acció directa sempre que pot. No és ni ha volgut ser mai un selecte grup. Per això hi ha altres tipus d'organitzacions que a mi particularment no m'interessen ni tampoc crec que siguin massa útils a la classe treballadora.

El creixement no és mai un perill si va acompanyat de formació i organització. Com a anarcosindicalista, rebutjo les organitzacions que, de forma paral·lela a la pròpia organització, la volen controlar tant si són de la política institucional com si s'autoproclamen llibertàries (altra cosa ben diferent és que ho siguin).

Un sindicat d'activitats diverses o una federació de sindicats a una comarca pot acabar desenvolupant una funció de sindicat pràcticament global. Què vol dir el sindicat com organització global? Doncs significa que és capaç d'afrontar el conjunt de problemes que afecten la classe treballadora, principalment el laboral és clar, però no l'únic.

Per això és molt important que la CGT sigui present a tot el territori i fàcilment accessible per a qualsevol treballador/a. Avui en dia amb la facilitat de comunicació entenc que no hi hagi un sindicat a cada poble com passava als anys de la II República, però sí que considero que no hi hauria d'haver quasi cap capital de comarca sense una seu de la CGT. A les grans ciutats podríem parlar en termes similars però referint-nos als barris. Sigui en forma de Sindicats d'Activitats Diverses, Federacions de sindicats o simplement diferents seus d'un mateix sindicat. L'encaix orgànic no és complicat. La Federació de Lleida ja ho està fent tot fomentant l'aparició de la CGT a Tàrraga, la Seu d'Urgell o al Pallars i és lògic

perquè una federació provincial no té cap ni peus, és un territori massa gran. També veiem amb esperança l'aparició d'un nucli al Moianès. Tot això són iniciatives interessants i necessàries.

Per fer possible aquesta expansió la CGT de Catalunya hi ha de posar mitjans, sobretot pel que fa al suport jurídic, al suport en forma d'assessorament i en un catàleg de formacions completíssim i a disposició dels sindicats. Això vol dir invertir diners, però no ha de ser cap problema, ja que tenim superàvit any rere any.

Amb aquest bon acompanyament podem fer possible guanyar conflictes, no només plantar cara sinó guanyar conflictes que és una manera de créixer a través de l'experiència formadora i exemplar: la propaganda pel fet.

Les eines útils perquè la classe treballadora catalana pugui transformar la realitat són ara mateix clares: la CGT en l'àmbit laboral i social i la Coordinadora Sindical d'Habitatge de Catalunya (COSHAC) en l'àmbit d'habitatge i també social. És responsabilitat nostra fer accessible i obrir les portes de l'organització al conjunt de la classe treballadora. Facilitar la formació del que és i com funciona un anarcosindicat i donar suport a les lluites que es generen.

L'anarcosindicalisme és possible i si s'hi posen esforços pot tornar a ser una organització de masses. És molta feina i poc agraïda, però és necessària per a possibilitar que en un futur la societat sigui més justa. Entenc que no tothom estigui per aquesta ingrata i generosa labor, i aleshores potser és millor fer un pas al costat i ajudar no entorpint la feina militant dels companys/es que han pres la decisió de col·laborar en aquesta construcció revolucionària. I així, planificant, deixant de banda el frontisme i apostant per l'organització arribem al títol de l'article.

Anar més enllà: *pensar l'estratègia anarcosindicalista*

Nora

Grup llibertari de CGT Catalunya
Sindicat d'Hosteleria, Alimentació i Comerç de
Barcelona

La CGT, l'anarcosindicat majoritari a Catalunya, no para de créixer en afiliacions, i, més important encara, continua intensificant la conflictivitat laboral, amb les seves corresponents victòries. Millorar les condicions laborals de les treballadores i, en conseqüència, la seva realitat material és una de les eines del sindicat per assolir el seu objectiu final: l'abolició de qualsevol mena d'opressió i l'emancipació de les treballadores mitjançant la conquesta dels mitjans de producció, distribució i consum, per assolir una societat llibertària.

Però, entre jornades interminables que se superposen amb la següent, salaris insuficients, protocols

de prevenció de riscos laborals inexistents, hores que no cotitzen, abusos i discriminacions per part dels patrons, responsabilitats no reconegudes, sobrecàrrega de feina i un llarg etcètera, pot ser difícil anar més enllà. L'acció sindical, ja sigui en forma de denúncies, assemblees, sabotatges, vagues o la infinitat de maneres de lluitar que tenim i practiquem, així com la cruesa del conflicte mateix, ens pot acabar absorbint i ofuscant; fent-nos caure en reivindicacions reformistes.

Tenim clar que la millora de les nostres condicions laborals és absolutament necessària, però que, alhora, no és suficient. Hem de continuar creixent, però no volem fer concessions pel que fa al nostre discurs i

pràctiques llibertàries, sinó estendre-les. Creiem en l'anarcosindicalisme com el projecte més fort per a organitzar-nos i arribar a la revolució social, però com ho fem? A part de confrontar aquest sistema depredador, quina alternativa imaginem i desitgem?

És urgent i necessari que abordem aquestes qüestions de manera profunda i honesta i que ho fem sense perdre un sol instant. Sabem que ens acompanyen mol-

camí cap a la revolució social, que ens ajudi a definir l'anarcosindicalisme al s. XXI.

Davant d'un col·lapse ecosocial que ja té els seus impactes, com plantegem una reubicació del treball productiu i reproductiu, sectorialment i internacionalment? Davant de l'amenaça imperialista militar, de la por a l'altre i de la securització com a única resposta, als nostres barris o a les fronteres, com podem

Sabem que només l'organització de les classes desposseïdes, al marge de qualsevol partit o avantguarda, ens portarà a l'abolició de tota forma de dominació.

tes altres organitzacions, col·lectius i formes de lluita; des de la CGT hem d'aprofitar la potencialitat de l'anarcosindicalisme com a projecte revolucionari.

A partir de totes aquestes inquietuds i de la ferma convicció en l'organització sindical, militants de diversos sindicats del territori ens hem trobat en el Grup llibertari de la Secretaria d'Acció Social de la CGT Catalunya. Volem dotar d'espais de debat i formació a l'afiliació de la CGT, de reflexió, d'escolta, de compartir des d'una afinitat llibertària, que ens serveixin per ajudar a establir una certa estratègia al sindicat. Deixant clar que no són espais de presa de decisions, es dona una oportunitat de discussió sincera i propositiva, on ens podem permetre dubtar i projectar, però amb el plantejament d'una planificació econòmica i un programa polític que continuï traçant el

unir-nos les oprimides en contra dels més poderosos? Davant del possible afiançament de l'extrema dreta a les institucions i un retrocés de l'estat del benestar, com presentem una lluita que no sigui de defensa dels serveis públics, sinó d'aposta per l'autogestió de les necessitats bàsiques? Aquestes són només algunes de les preguntes que ens preocupen.

No volem ni podem assumir la derrota. Sabem que només l'organització de les classes desposseïdes, al marge de qualsevol partit o avantguarda, ens portarà a l'abolició de tota forma de dominació. Tenim una llarga història al darrere que ens aporta perspectiva; experiències d'avui que ens acompanyen caminant al nostre costat, i, per davant, un futur que volem nostre, que necessitem nostre. Construïm juntes un anarcosindicalisme fort per guanyar.

La lluita pels convenis col·lectius: “La veritable negociació és al carrer”

A. Zarco Santiveri

Un conveni col·lectiu marca les condicions de treball, per tal de millorar els mínims de l'Estatut dels Treballadors (almenys en teoria, ja que els sindicats majoritaris han acceptat condicions per sota), en un acord signat per la patronal i pels sindicats, en representació dels treballadors i treballadores. Aquests sindicats han de ser els més representatius de l'àmbit, per la qual cosa la presència a les taules negociadores sovint queda reduïda als dos sindicats majoritaris, amb tot el que comporta: menor pressió i mobilització i acords sota mínims. Per tot això, la renovació dels convenis és un moment clau per la determinació de les condicions de treball. “Cada negociació és una oportunitat de revolta, de vaga, de col·lectivitzar la rauxa, de prendre consciència del que tenim a sobre, que l'única manera d'avançar és entrant en el conflicte”, declara Azucena Sánchez, secretària d'Acció Sindical de CGT Catalunya i treballadora de Parcs i Jardins.

Quan altres sindicats han aconseguit prou representació per participar a les negociacions, igualment se'ls ha negat aquest dret. El cas del conveni d'Acció Social de Barcelona n'és un exemple fefaent: tot i que la CGT supera el 10% de representació en el sector, els sindicats del pactisme es neguen a que formi part de la taula perquè les negociacions ja estan en marxa... des del 2017. Per aquest motiu, la CGT va denunciar aquest bloqueig a la vaga del sector social del passat 5 de març, així com la privatització i la precarietat dels llocs de feina i del servei. Verónica Gallardo, membre de la CGT, explica que la vaga i la mobilització han aconseguit caldejar l'ambient i donar a conèixer la situació del conveni. Tot i que CCOO també ha convocat la vaga, el sindicat anarcosindicalista marca distàncies amb la crítica al seu paper obstruccionis-

ta i amb unes reivindicacions pròpies, ja que les demandes salarials dels dos sindicats majoritaris estan per sota de l'augment del preu de la vida.

La lluita pels convenis també està al punt de mira de les treballadores del Servei d'Atenció Domiciliària en l'àmbit català o de l'Ajuntament de Barcelona, que tenen la tríada de mobilització, pressió i negociació com a ingredients bàsics. El SAD del sindicat de Sanitat de Barcelona han rebutjat els acords als quals han arribat la patronal i els sindicats majoritaris, mentre han realitzat accions contundents. A la tardor del 2025, el sector del metall de Barcelona va anar a la vaga en el context de la negociació del nou conveni i des de la CGT es va demanar transparència. A la Paeria de Lleida, on l'organització anarcosindicalista és força majoritària, CCOO va intentar bloquejar el conveni judicialment, però un jutge va donar la raó a la CGT. En aquests

moments, però, la Relació de Llocs de Treball és el camp de disputa.

Azucena Sánchez qualifica la possibilitat que el sindicat entri a les negociacions de conveni com “un segell de garantia”. El creixement sostingut d'afiliació de la CGT fa que la possibilitat de participar en les taules estigui cada cop més a prop en diversos sectors. Tanmateix, l'objectiu de l'organització anarcosindicalista no és estar-hi simplement per figurar, sinó que, com explica Sánchez, “hem de continuar creixent a les empreses, augmentat el nombre de seccions, mitjançant assemblees, potenciant el compromís i la responsabilitat col·lectiva”. Per tant, aniria d'acord amb la dinàmica de conflictes a empreses que du a terme la CGT de Catalunya des de fa més d'una dècada. “La veritable negociació es fa al carrer”, conclou la secretària d'Acció Sindical.

“La veritable negociació es fa al carrer”

MARÇ DE LLUITA: entre la força assembleària i la reconfiguració sindical

Agustí Liñan

Militant de la CGT Ensenyament Ponent-Pirineus

Les vagues educatives del març a Catalunya, no sol han estat un èxit, sinó que han deixat una empremta que va més enllà. Han estat l'expressió d'un malestar col·lectiu profund i sostingut durant anys que ha esclatat, però també l'escenari d'una reconfiguració del protagonisme dins el moviment de les treballadores. Més enllà dels resultats immediats, allò que realment pren rellevància és com s'ha articulat la resposta col·lectiva i quins actors n'han sortit reforçats o qüestionats.

En primer lloc, cal destacar el paper fonamental de les assemblees de centre, de zona i de territori. Aquestes han esdevingut el veritable motor de les mobilitzacions, desbordant les estructures sindicals tradicionals i situant el treball de base al centre de la presa de decisions. Lluny de limitar-nos a seguir consignes, el conjunt de treballadores de l'educació hem construït espais propis d'organització, debat, coordinació i acció. Aquest fenomen no només ha reforçat la legitimitat de les vagues, sinó que també ha permès articular reivindicacions més arrelades a la realitat quotidiana dels centres i reforçar la seva cohesió interna. En aquest sentit, el moviment ha guanyat en autonomia i en capacitat de pressió, i ha demostrat que la força col·lectiva neix de baix i es construeix des de la participació activa. Hem recuperat l'autoestima com a col·lectiu i s'ha generat una il·lusió conjunta que feia anys que no vivíem.

En contraposició, el paper de CCOO i UGT ha estat profundament lamentable i qüestionat. El pacte assolit es percep com una autèntica traïció. Lluny de respondre a les demandes de les assemblees, l'acord ha estat viscut com una maniobra desconnectada de la realitat del sector, una estafa que ha volgut desactivar la mobilització sense resoldre els problemes de fons. Per sort, aquesta decisió ha generat un increment brutal de la indignació i la desconfiança envers aquestes organitzacions. El que havia de ser una sor-

tida negociada i paralitzadora s'ha convertit, paradoxalment, en un catalitzador del malestar, l'espurna que evidencia una fractura cada cop més gran entre les cúpules sindicals, que volen tenir-ho tot sota control, i les treballadores de base.

En aquest context, el paper de la CGT Ensenyament Catalunya, un cop més, ha adquirit una rellevància especial. Lluny de situar-se com a actor protagonista desvinculat de la base, ha sabut acompanyar la voluntat expressada per les treballadores, reforçant els espais assemblearis i donant suport a les decisions col·lectives. Aquesta actitud ha permès tenir incidència real en el desenvolupament de les mobilitzacions però també créixer com a organització, consolidant-se com una eina realment útil per a una part creixent del sector educatiu. A més, la CGT ha estat pràcticament l'únic sindicat que ha posat sobre la taula problemàtiques estructurals que afecten tots els col·lectius de l'educació pública no universitària, és a dir, docents, personal laboral, lleure, bressol i PAS. I sempre posant l'eix discursiu, entre altres aspectes, en les condicions laborals, les condicions materials dels centres, la manca de recursos i el deteriorament progressiu del sistema. Més enllà de la (necessària) divergència interna que pugui haver sobre algunes qüestions concretes, l'única certesa que tenim és que ens hem sentit orgullosos de pertànyer a aquesta organització.

En definitiva, les vagues de març han estat molt més que una protesta puntual. Han evidenciat una crisi de representació dins del sindicalisme educatiu, però també han obert la porta a noves formes d'organització més horitzontals, participatives i combatives. El repte, a partir d'ara, serà mantenir aquesta energia col·lectiva i transformar-la en una força sostinguda capaç d'incidir realment en les polítiques educatives. I la CGT hi serà, en aquesta lluita. Avui més que mai: cap acord sense consulta.

REPTES I POTENCIALITATS DEL SINDICALISME A LES LLIBRERIES,

apunts breus

Roger Fernández i Tudela

Passada la jornada de Sant Jordi, les treballadores del sector del llibre i de les llibreries en particular respirem més tranquil·les. Recuperades de la bogeria col·lectiva que és, aprofitem també per revisar i reflexionar com es desenvolupa la nostra feina. El llibre ocupa un paper cabdal en la cultura. Un objecte tan senzill que molt habitualment és vehicle de les històries que expliquen el nostre present, que són mirall i arriben al fons de les grans preguntes de la vida o ens fan passar una estona amena tot transportant-nos a altres realitats. Tot sovint, també, és un objecte que canalitza noves idees, corrents de pensament, aglutina opinions i debats actuals: eines al servei d'organitzacions i moviments revolucionaris. El sector de la producció i la distribució del llibre, a causa de l'enorme pes de l'objecte en tant que realització material del pensament que s'hi conté -i que amaga tantes lectures com treballadores el llegeixen, fet que multiplica, sota un únic significant, totes les seves possibilitats-, sovint és fetitxitzat, tant per l'opinió pública com per part de les mateixes treballadores, les quals sovint donem un valor especial a la nostra feina pel fet que sigui al voltant dels llibres. Amb aquest pretext justifiquem situacions d'autoexplotació o silenciem abusos laborals per part de les empreses que ens contracten: com a tantes altres professions i oficis, la vocació, o la passió pel contingut de la feina acaba fent-nos empassar situacions que no són acceptables.

Com a treballador d'una llibreria, em centraré a parlar de la lluita sindical i el paper que pot tenir l'anarcosindicalisme en aquest sector. Si bé treballem apropant mons sencers, pensament crític o la poesia més adequada, mentre no siguem capaces de donar respostes conjuntament, continuarem sent la carn de canó de la cultura. La ciutat de Barcelona, hostil a les treballadores, però

El llibre ocupa un paper cabdal en la cultura.

també casa de tantes lluites i esperances revolucionàries, es projecta des de diferents sectors, com a espai cultural vibrant en què les llibreries tenen un pes especial. És fàcil d'entendre com per a la burgesia del sector, l'obertura de noves llibreries a la ciutat és un motiu de celebració, confirmant que hi ha capacitat d'expansió i possibilitat de mantenir una certa rendibilitat en un negoci que, per norma general, té uns beneficis ajustats. Alhora, sobretot l'ampli espectre de llibreries petites ofereixen al públic lector una gran varietat de llibres de dife-

rents formats i temàtiques que enriqueixen el panorama cultural a la ciutat. Què en diuen de tot això les treballadores del sector? Ara per ara és difícil saber-ho, si no és perquè personalment coneguem a algú que hi treballi, perquè el principal obstacle que tenim - com a molts altres sectors - és la manca d'una veu obrera pròpia, independent del que diguin les patronals. En el nostre cas, qui sol ser la veu del sector, és el Gremi de Llibreters; nom i forma de la qual ja incorporen l'ambivalència entre la vocació i entrega a una feina tan bonica i els interessos del capital (que en ser contraposats amb els nostres reverteixen en males condicions pel sector).

En el passat la ciutat de Barcelona ha conegut la conflictivitat laboral en el sector de les llibreries. Notables exemples en són les vagues de FNAC l'any 2014, portades a terme durant el Sant Jordi d'aquell any i convocades per CGT, les amenaces de vaga de CCOO a la Casa del Llibre, o l'entrevista publicada el vint de desembre de 2014 a la revista Jot Down a una de les aleshores propietària de les llibreries La Central, que va desencadenar un conjunt de denúncies públiques d'abusos i males condicions que, com es fa evident, no són patrimoni exclusiu de cap de les empreses concretes. Només fa falta mirar el conveni (caducat des de 2021 tot i que ha tingut revisions salarials fins al 2023, ara fa tres anys), breu com ell sol: preveu i permet uns sous ridículs, amb els quals és evident que la vida, en aquesta ciutat cultural en què es pretén

que treballem cada cop més, resulta asfixiant. Més recentment, la lluita sindical al sector s'ha vist revitalitzada i canalitzada especialment pel Sindicat d'Espectacles, Arts Gràfiques, Audiovisuals i Paper (SEGAP) de la Federació Local de la CGT de Barcelona. Després de mesos de preparació i lluita sindical, el desembre del 2024, des de la Secció Sindical de La Central s'anunciava un pacte amb l'empresa per a la correcció de mancances històriques, recuperació de plusos i tiquets restaurant, augments salarials de fins al 14% del sou en trams per anivellar salaris i revisió de categories. Poc després, la Secció Sindical de l'Alibri convocava vaga els dies previs a Reis, per pressionar davant la incertesa de la gestió de la llibreria, els acomiadaments i l'amenaça de tancament, que finalment va fer desconvocar-la mitjançant el joc brut de l'empresa. Seccions sindicals a altres llibreries s'han anat formant, i tot i estar en un estadi molt incipient, podem veure que la CGT té un paper important, pioner i de referència entre les treballadores del sector. A la llibreria La Central, l'últim conflicte que hi ha hagut, reforça la posició de la CGT com a sindicat revolucionari amb una visió global sobre els conflictes laborals, quan tot just fa un any, davant la negativa de la Secció Sindical a l'obertura forçosa els diumenges en un dels seus centres, va portar a fer una crítica pública i global al model de ciutat del qual, també des de les llibreries, s'estan veient abocats els nostres carrers. El conflicte segueix obert i des del sindicat el seguim amb atenció.

Així doncs, l'organització de les treballadores, i en particular l'organització a la CGT els darrers anys, està permetent crear un espai discursiu alternatiu al de la patronal, un espai discursiu que sigui capaç de valorar el llibre no per les estadístiques de vendes o per la projecció en altres mercats que puguin tenir sinó pel contingut i les seves potencialitats, elements inabordable per un còmput de xifres mercantils. Alhora, volem teixir un discurs i una organització que siguin conscients que, davant dels reptes que ens prepara la burgesia internacional i la lògica del capital, el pensament crític és cabdal i que, per la força col·lectiva i no pas l'amor de treballar amb llibres, s'esdevé que tenim un paper important en modular el discurs públic i els debats actuals.

El conveni caducat, la gran autoexplotació per la multitud d'empreses petites i la invisibilització dels conflictes existents ens ha de motivar per treballar en pro de presentar un front unit les treballadores. El vers perfecte ja podrà esperar-se a les lleixes mentre les qui fem moure aquest sector lluitem per tenir unes condicions dignes. **Els principals reptes que ens esperen consisteixen a millorar l'organització, créixer i adquirir netament una veu pròpia en el sector del llibre.** Que mai més es pugui parlar del sector del llibre sense la nostra opinió. Un sector que, de manera important, influeix en els circuits culturals del nostre present i té una potencialitat insubornable que, feta efectiva, ens permetrà l'accés a distribuir de manera més extensa el pensament crític i revolucionari. █

LA INVALIDESA

ja no és automàticament una extinció de la relació laboral

Àlex Tisminetzky

Advocat laboralista i afiliat a CGT

L'aprovació de la Ley 2/2025, que va entrar en vigor el maig de 2025, ha introduït canvis rellevants. La reforma és l'adequació de la normativa espanyola a una sentència del TJUE que havia declarat la situació anterior com a discriminatòria, i a una reivindicació històrica del moviment sindical: acabar amb el mecanisme que permetia extingir automàticament el contracte de treball quan una persona era declarada en situació d'incapacitat permanent, especialment en el grau d'incapacitat permanent total.

■ Sentència del TJUE de «Ca Na Negreta»

Durant dècades, l'article 49.1.e) de l'Estatut dels Treballadors ha regulat la incapacitat permanent com una causa automàtica d'extinció del contracte. A la pràctica, això significava que una resolució administrativa de l'Institut Nacional de la Seguretat Social (INSS) o una sentència judicial que reconegués la incapacitat permanent comportava immediatament la pèrdua del lloc de treball. L'empresa simplement abonava el «finiquito», que inclou les vacances i els pagues extres que es devien, però sense estar obligada a buscar cap lloc de treball alternatiu ni a abonar cap quantia més en concepte d'acomiadament, independentment de l'antiguitat del treballador.

La històrica sentència del TJUE del 18 de gener de 2024, anomenada «Ca Na Negreta», declara que el citat article 49.1.e) vulnera la normativa europea, discrimina al treballador amb discapacitat a l'extingir la seva relació laboral i sentència que l'empresa està obligada a fer un «ajustament raonable» del lloc de treball, és a dir, a buscar-li una nova feina dins l'empresa adequada a la seva situació de discapacitat.

Aquesta històrica sentència va obligar el govern espanyol a modificar la citada normativa i adequar-la a la jurisprudència del TJUE.

■ Nou redactat de l'article 49 ET

La nova regulació trenca amb aquest esquema i obliga l'empresa a intentar l'adaptació del lloc de tre-

ball amb uns «ajustos raonables», sempre que no siguin «una càrrega excessiva per a l'empresa».

Per tant, la reforma de la norma suprimeix el caràcter automàtic de l'extinció del contracte quan es reconeix una incapacitat permanent, tot i que amb un redactat marcadament indefinit i no prou clar; a partir d'ara, la declaració d'incapacitat ja no comporta necessària ni automàticament la finalització de la relació laboral: abans d'extingir el contracte, l'empresa ha d'analitzar si la persona treballadora pot continuar treballant amb adaptacions raonables o bé si pot ser reubicada en un altre lloc compatible amb la seva situació.

Aquesta situació és especialment important en els casos de reconeixement de la Incapacitat Permanent i Total, per a la feina habitual, en el que el treballador resta amb una prestació del 55% de la seva base reguladora (75% si no té una altra feina), i és compatible amb el treball a una altra feina compatible amb la seva situació de salut.

■ Què fer? Deu dies per sol·licitar continuar a l'empresa

La reforma reconeix el dret de la persona treballadora a sol·licitar la continuïtat en l'empresa després de la declaració d'incapacitat permanent. Quan es reconeix la incapacitat, el treballador afectat té un termini de deu dies naturals per comunicar (sempre és recomanable de fer-ho per escrit) a l'empresa la seva voluntat de continuar treballant en un lloc compatible amb la seva situació de salut i la invalidesa reconeguda, uns «ajustos raonables».

A partir d'aquest moment, l'empresa té un termini de tres mesos per contestar, també per escrit, al treballador, informant si ha trobat una feina compatible. Inicialment, haurà d'enviar al treballador al Servei de Prevenció de l'empresa per a determinar l'aptitud o no per a les diferents feines, per determinar si hi ha una feina alternativa, i només pot denegar aquesta adequació i l'extinció de la relació laboral «quan no hi hagi un lloc de treball vacant i

disponible, d'acord amb el perfil professional i compatible amb la nova situació de la persona treballadora».

■ **El concepte «d'ajustos raonables» i «càrrega excessiva per a l'empresa»**

La reforma incorpora el concepte (molt indeterminat) «d'ajustos raonables». Els ajustos raonables s'han de posar en relació amb un altre concepte de la norma, que és la «càrrega excessiva per a l'empresa», on es tenen en compte factors com la dimensió de l'empresa.

Ambdós conceptes són molt difícils de determinar i ben segur que donaran lloc a múltiples litigis. Ara com ara, i en ser la nova norma de maig de 2025, els jutjats no han tingut temps de determinar jurisprudència, però és evident que aniran interpretant a la pràctica aquests conceptes en properes sentències.

En tot cas, sembla evident que no és el mateix la dificultat que representa un ajust raonable a un petit bar amb dos cambrers que a una gran empresa de milers de treballadors, tenint aquesta darrera empresa molt més difícil motivar que l'adequació del lloc de treball li pugui causar una càrrega excessiva.

■ **Impacte sindical i negociació col·lectiva**

La nova regulació obre un camp important per a l'acció sindical i la negociació col·lectiva. Els nous convenis, adaptant-se a la nova regulació, poden desenvolupar mecanismes per garantir l'aplicació efectiva dels principis de la reforma, determinant protocols d'adaptació de llocs de treball, procediments de reubicació interna, participació de la representació legal de les persones treballadores en els processos d'avaluació, o mecanismes de seguiment de les adaptacions.

Principalment, la representació sindical pot i ha de jugar un paper clau per evitar que la justificació de «càrrega excessiva» es converteixi en una simple excusa

**A PARTIR D'ARA,
LA DECLARACIÓ
D'INCAPACITAT
JA NO COMPORTA
NECESSÀRIA NI
AUTOMÀTICAMENT
LA FINALITZACIÓ
DE LA RELACIÓ
LABORAL**

empresarial per determinar extincions de llocs de treball no motivats segons la nova normativa.

Serà la pràctica sindical la que garanteixi que aquest nou dret no sigui paper mullat i que les empreses no l'apliquin gràcies al desconeixement dels treballadors afectats.

■ **Molts dubtes sense resposta encara**

La nova regulació, tot i ser un avenç, compta amb un redactat massa confós, i d'una jurisprudència que avui en dia no ha pogut interpretar-la. Per tant, s'acumulen els dubtes:

■ **Pot l'empresa extingir la meua relació laboral si em declaren una incapacitat permanent?**

L'empresa té l'obligació legal de buscar-te un lloc alternatiu si et reconeixen

una invalidesa i, només després de demostrar que la teva reincorporació suposa una càrrega excessiva, l'empresari podria extingir la relació laboral.

■ **Què és un «ajustament raonable» o una «càrrega excessiva»?**

Ara com ara tots dos són termes excessivament genèrics. El que està bastant clar és que serà més fàcil al·legar la «càrrega excessiva» en una petita empresa (per exemple un bar de dos o tres treballadors) que en una gran empresa (per exemple la SEAT o TMB), ja que en tenir una gran plantilla és més fàcil la possibilitat d'ajustar el lloc de treball.

■ **Quants dies tinc per reclamar tornar a l'empresa?**

Tens un termini màxim de deu dies naturals per demanar-ho per escrit a l'empresa. Passat aquest termini no podràs reclamar-ho.

■ **Què puc fer si l'empresa es nega a fer-me l'«ajustament raonable»?**

Si l'empresa et comunica la no adequació del lloc de treball o no contesta en el termini de tres mesos, has d'interposar demanda d'acomiadament en un termini màxim de vint dies, a comptar des de la notificació empresarial d'extinció o data límit dels tres mesos de no resposta.

■ **Si l'empresa m'ofereix una nova feina que no m'interessa, tinc algun perjudici per negar-me?**

No, si al treballador no li interessa la nova feina proposada per l'empresa, simplement ho comunica, no s'incorpora a l'empresa i continua percebent la invalidesa sense cap perjudici.

■ **Si ja tinc reconeguda una incapacitat total de fa anys puc reclamar tornar a l'empresa?**

No. Aquest dret només es reconeix als treballadors a qui reconegui la invalidesa a partir de maig de 2025.

GONZALO MATEOS BENITO

«**Persones procedents de la classe obrera van poder arribar a tenir una gran influència política i social**»

Gonzalo Mateos Benito, va néixer a Salamanca el 1983, encara que fa gairebé vint anys que viu a Barcelona. És historiador i antropòleg de formació però la seva autèntica passió és la de realitzador de documentals. Recentment ha dirigit els documentals *La vida de una flor*, sobre la fallida insurrecció anarquista de l'Alt Llobregat del 1932, i *Garcia Oliver*, tots dos amb finançament de la Fundació Salvador Seguí i de la CGT, a la qual pertany.

TEXT
Rubén Paez

Com sorgeix el projecte del documental de Garcia Oliver? Com ha sigut el procés del rodatge?

El documental sorgeix després d'haver realitzat altres treballs relacionats amb el moviment anarquista, com ara un sobre Salvador Seguí. El de Garcia Oliver sorgeix la iniciativa de la CGT de Reus, que volia recuperar la seva figura per haver nascut a aquella ciutat. El procés de rodatge ha estat un treball de documentació històrica, recerca d'arxius i testimonis i reconstrucció del context de l'època. També ha implicat visitar espais

i llocs relacionats amb la vida de Garcia Oliver i el moviment anarquista.

Què t'ha sorprès durant el procés de documentació?

La gran implantació social de la CNT. Fins i tot abans del cop d'estat militar del 1936, el moviment anarquista tenia contactes amb alguns militars contraris al cop. Després del fracàs del cop militar a Barcelona, l'anarquisme va actuar en molts aspectes com un autèntic contrapoder, assumint funcions que normalment correspondrien a un Estat, com el control de fronteres o de l'ordre públic, des d'una perspectiva revolucionària. Això convida a reflexionar sobre el paper del poder. Sovint, en alguns sectors de l'anarquisme actual hi ha un rebuig total a qualsevol forma d'autoritat o poder. Però la història mostra que, en determinats moments, és necessari algun tipus d'organització i poder col·lectiu per poder transformar la societat..

Creus que Garcia Oliver va ser el cervell de la derrota de l'exèrcit a Barcelona durant el cop d'estat?

Garcia Oliver va ser un dels impulsors de la preparació del moviment obrer davant un possible cop militar. Va participar en l'organització de grups armats, comitès de defensa i milícies vinculades a la CNT, que van jugar un paper important en la derrota del cop militar a Barcelona i a Catalunya el juliol de 1936. Ell pensava que el moviment obrer i el moviment anarquista havien d'estar preparats militarment tant per frenar un possible cop d'estat com per iniciar un procés revolucionari, la qual cosa va permetre que els treballadors organitzats poguessin reaccionar ràpidament quan es va produir el cop. Per això es pot dir que Garcia Oliver va ser un dels cervells d'aquesta estratègia, encara que la derrota dels militars també va ser resultat de l'acció col·lectiva de molts militants obrers, dels comitès de defensa i de les milícies populars..

La CNT tenia el control dels carrers el juliol de 1936. Com es pot explicar el pas de la barricada al Ministeri de Justícia en el cas de Garcia Oliver?

Tot i que la CNT tenia molta força als carrers, especialment a Catalunya, el moviment anarquista sabia que no era majoritari a tot l'Estat. Per això la CNT va decidir col·laborar amb la resta de forces antifeixistes per continuar la guerra contra el cop militar. També pensaven que aquesta col·laboració podia evitar que la República quedés aïllada internacionalment, esperant rebre suport de les democràcies europees com França i Gran Bretanya, cosa que finalment no va passar. En aquest context es va produir una situació complexa: al mateix temps que es defensava la República també es volia impulsar la revolució social. Garcia Oliver va acabar entrant al govern com a ministre de Justícia a proposta de la CNT.

Com va viure personalment el pas de ser un home perseguit per la llei a convertir-se en ministre de Justícia?

Garcia Oliver va intentar aprofitar el càrrec per impulsar reformes en el sistema judicial que avui considerariem progressistes. Va defensar que la justícia havia de garantir drets i va ser crític amb les execucions sense judici que alguns grups revolucionaris o comitès havien dut a terme durant els primers mesos de la guerra. També tenia la idea que molts delictes estaven relacionats amb la desigualtat social. Per això va impulsar projectes de reforma del sistema penitenciari, com la creació de ciutats penitenciàries i la idea que els presos poguessin treballar i reeducar-se. Tot i aquestes iniciatives, el seu pas pel ministeri va ser breu, en un context molt difícil marcat per la guerra i les tensions polítiques.

Com va gestionar les crítiques dels sectors més radicals de la CNT que consideraven que participar en el

bàndol republicà, ja que això podia debilitar la lluita contra el feixisme.

Fins a quin punt el seu llibre *El eco de los pasos* es pot considerar una crònica fidel de la seva vida?

Com passa amb moltes memòries o autobiografies, el relat té un cert biaix de l'autor. Hi ha records que poden estar interpretats de manera subjectiva o reconstruïts amb el pas del temps, sobre tot pel que fa als fets concrets, reunions o converses. Per això alguns episodis o valoracions s'han de llegir amb prudència. Tot i això, el llibre és molt útil per entendre el context dels militants anarquistes com Garcia Oliver. Molts d'ells provenien del món obrer, havien començat a treballar molt joves i es van acostar a l'anarquisme. A més, l'obra està marcada per l'experiència traumàtica de la derrota de la Guerra Civil i l'exili, que influeixen en la manera com l'autor interpreta els esdeveniments. També és habitual trobar crítiques o comentaris cap a altres figures del moviment anarquista, com per exemple Federica Montseny o fins i tot Durruti. Aquestes valoracions formen part de les relacions personals, de les tensions polítiques i de la interpretació que l'autor fa dels fets viscuts.

Va ser Garcia Oliver un estrateg militar?

No sé si Garcia Oliver va ser realment un estrateg militar en el sentit professional del terme. No era un militar de carrera ni tenia formació militar formal. El que sí que es pot dir és que, durant la Guerra Civil, va defensar la necessitat que les milícies obreres es formessin militarment per poder combatre l'exèrcit franquista. En aquest context es van crear les anomenades escoles de guerra, on els milicians rebien formació bàsica sobre l'ús d'armes, organització militar i estratègia de combat. Aquestes iniciatives buscaven convertir les milícies obreres en forces més eficaces al

«Inicialment havia defensat fer la revolució completa, però aquesta proposta no va prosperar dins del moviment»

govern era una traïció als principis anarquistes?

Garcia Oliver va optar per una posició pragmàtica. Inicialment havia defensat fer la revolució completa, però aquesta proposta no va prosperar dins del moviment. Davant la situació de guerra, va considerar que era necessari col·laborar amb la resta de forces republicanes. Ell era molt conscient que la unitat antifeixista era imprescindible per derrotar els militars revoltats. Aquesta posició es va veure clarament durant els Fets de Maig de 1937, quan va demanar als anarquistes que atuessin els combats per evitar un enfrontament dins del mateix

front, encara que sempre dins d'un context revolucionari i diferent del model militar tradicional.

Quin és el seu llegat real en la política espanyola?

És interessant analitzar la figura de Garcia Oliver dins del seu context històric. Representa una època en què persones procedents de la classe obrera van poder arribar a tenir una gran influència política i social. També ajuda a entendre el pes que va tenir el moviment obrer i l'anarcosindicalisme en la societat catalana d'aquell moment.

Sindicalisme laboral i sindicalisme d'habitatge: DUES LLUITES, UN MATEIX HORITZÓ

Marina Pardo
Comitè de Seguiment de la COSHAC

■ El sindicalisme d'habitatge: de la resistència a la proposta

L'actual moviment pel dret a l'habitatge no sorgeix del no-res, sinó que és hereu d'una llarga tradició de lluites vinculades a les condicions materials de vida de la classe treballadora. Ja a principis del segle XX, en un context d'urbanització accelerada i d'especulació sobre el sòl, les classes populars van organitzar-se per fer front a l'encariment dels lloguers, protagonitzant vagues de lloguers i altres formes d'acció col·lectiva per garantir l'accés a un sostre digne. Aquelles primeres experiències van assentar una idea fonamental: l'habitatge no és només una mercaderia, sinó una necessitat bàsica travessada per relacions de poder i de classe.

Més recentment, l'esclat de la bombolla immobiliària i la crisi financera de 2008 van marcar un punt d'inflexió en la rearticulació d'aquestes lluites. Milers de desnonaments, l'endeutament massiu de les llars i el rescat del sistema financer van evidenciar el paper central de l'habitatge en el funcionament del capitalisme contemporani. En aquest context, van emergir noves formes d'organització com les Plataformes d'Afectades per la Hipoteca (PAH) i els primers col·lectius de suport mutu, que no només denunciaven les conseqüències

socials de la crisi, sinó que també desenvolupaven eines concretes d'autodefensa col·lectiva davant dels desnonaments i l'endeutament. Més d'una dècada després, la naturalització de les conseqüències d'aquella crisi ens situen en un escenari menys "explosiu", però potencialment més perillós: **ja no cal perdre la feina per veure perillar l'accés a un sostre**. La consolidació d'un sistema rendista, l'estancament dels salaris i l'augment sostingut dels preus del lloguer han configurat una nova realitat. És en aquest context de precarització de la vida, encariment de l'habitatge i pèrdua sostinguda de drets socials on el sindicalisme torna a situar-se com una eina central per a l'organització col·lectiva de la classe treballadora.

Si bé el moviment pel dret a l'habitatge ha nascut i crescut en el si dels moviments socials, les transformacions recents de la societat —i, per tant, de les pràctiques necessàries— han impulsat una major estructuració i coordinació organitzativa. En aquesta línia, fa poc més d'un any, al II Congrés d'Habitatge de Catalunya, desenes de col·lectius, incloent-hi PAHs i sindicats de barri amb una dècada de trajectòria, vam fer un pas rellevant en la construcció d'espais de coordinació com la Confederació Sindical d'Habitatge de Catalunya (COSHAC).

La mateixa idea de sindicat com a mecanisme d'autodefensa col·lectiva expressa un primer element clau: **en la crisi actual no hi ha simplement un problema amb l'habitatge, sinó un conflicte entre classes.** De la mateixa manera que, en l'àmbit laboral, allò que sovint es presenta com a disfuncions del mercat no són sinó expressions d'aquest conflicte.

No és casual, per tant, que en aquest Congrés s'aprovés una resolució per avançar conjuntament amb el sindicalisme laboral en la construcció d'un nou pol de lluita. Com apuntàvem a l'inici, els darrers anys hem vist com les millores salarials arrencades a empresaris i administració, fruit de la lluita i la vaga, queden sovint neutralitzades per l'augment continuat del cost de l'habitatge. De què serveix aconseguir una millora salarial si, al mateix temps, el lloguer augmenta per sobre del salari? De què serveixen els convenis si el càlcul de l'IPC no reflecteix el cost real de l'habitatge?

Com a gran estructura d'extracció de renda de la classe treballadora, **el rendisme s'ha consolidat com una pinça especialment lesiva per a aquells que ja pateixen l'explotació del treball asalarat.** Els guanys que no s'obtenen en l'esfera de la producció es capturen directament en els espais de reproducció en un bucle que tendeix a reproduir les mateixes desigualtats de manera sistemàtica. Si bé aquesta dinàmica no és nova —el mateix sindicalisme laboral ja va impulsar vagues de lloguers en altres períodes històrics—, el paper central dels actius immobiliaris en el capitalisme financer contemporani ha situat el conflicte de l'habitatge en una posició encara més central. Això ha afavorit el desenvolupament de formes d'organització i lluita específiques.

Tanmateix, aquesta diferenciació organitzativa no hauria d'ocultar una realitat de fons: ambdues lluites són expressions d'un mateix conflicte. De la mateixa manera que el rendisme ha operat com una pinça per aprofundir l'explotació, l'aliança entre sindicalisme laboral i sindicalisme d'habitatge ha de construir-se també de manera articulada i complementària.

■ Un primer pas conjunt: enfortir-nos plegades

L'any passat vam veure com les massives mobilitzacions convocades pel moviment per l'habitatge —i amb el suport del sindicalisme de classe— obligaven a les institucions públiques, per primera vegada, a fer petites regulacions en el mercat de lloguer per assegurar no tenir una revolta social. Així i tot, hem vist com la majoria de les mesures (el topall de preus o, en els últims mesos, la prohibició de compres especulatives), estaven tan plenes de falles que denotaven els immensos esforços del PSOE per mantenir els privilegis del rendisme. A la vegada, els últims mesos hem vist com les massives mobilitzacions del personal docent i educatiu, de la mà del sindicalisme de classe, aconseguien superar l'intent desmobilitzador del sindicalisme concertat i del PSC.

Sota aquests exemples concrets supura una deriva de fons: **les condicions actuals del sistema no permeten continuar garantint els drets socials i econòmics de la majoria sense tocar els interessos i beneficis d'una minoria explotadora i rendista.** Davant aquest escenari, els

governos de l'Estat Espanyol i de Catalunya, mancats d'una alternativa a un capitalisme en descomposició, han derivat en mers gestors de la misèria col·lectiva.

És, però, en aquest mateix context, en què l'aliança entre les forces sindicals i de classe pot començar a donar esperances: no només en el suport a les lluites pròpies, sinó en **l'articulació d'estratègies conjuntes que ens permetin situar el sindicalisme de classe en una posició molt més forta i a l'avantguarda de la construcció d'un bloc de defensa dels drets socials i econòmics.**

És amb aquesta perspectiva que comencem a veure ja alguns fruits: la construcció d'una proposta de lluita conjunta vinculada a una possible vaga general, sota la consigna d'apujar els salaris i abaixar el preu de l'habitatge, va, entenem, en la direcció correcta. D'una banda, perquè situa un marc que contraresta la pinça que explicàvem prèviament; de l'altra, perquè ens obre l'oportunitat de desenvolupar un treball de base conjunt, on la nostra gent es trobi braç a braç, per sortir a convèncer aquells que encara dubtin, picar portes plegats, fer comitès de vaga conjunts i enfortir-nos col·lectivament.

En un moment en què les desigualtats s'intensifiquen, el sindicalisme —en totes les seves formes— esdevé una peça clau per a la construcció d'un projecte emancipador: **la confluència entre el sindicalisme laboral i el d'habitatge cada vegada serà més necessària davant un sistema que posa en risc la dignitat mínima de la classe treballadora.**

Perquè si el conflicte és compartit, la resposta també ho ha de ser: només organitzades, només juntes, podrem guanyar un futur de drets per la nostra classe. ■

Papers per a totes, una victòria de classe

Llibert Rexach

Plataforma Fruita amb Justícia Social

A finals de gener, el moviment Regularización Ya! va anunciar que el govern aprovaria la regularització extraordinària a la qual podran acollir-se més de mig milió de persones estrangeres que viuen —i treballen— a l'Estat Espanyol. Una mesura que donarà papers i reconeixerà drets a treballadors i treballadores que fa temps que són aquí. És una victòria de la classe treballadora, de tota, en el seu conjunt, resultat de molts anys de lluita: de col·lectius antiracistes, de persones migrades autoorganitzades que han reclamat els seus drets en condicions molt adverses, i de xarxes populars que hem teixit solidaritat arreu.

En sectors com els camps de fruita de Ponent, les cures a domicili per a persones grans o en situació de dependència, la neteja, l'hostaleria o la construcció, són milers els treballadors i treballadores que durant anys s'han vist obligades a treballar sense contracte ni reconeixement legal, en clandestinitat i sota una precarietat estructural.

Mantenir centenars de milers de persones treballant en situació irregular és el que permet sostenir un model econòmic basat en la sobreexplotació. Pagar per sota del mínim, esquivar convenis col·lectius i estalviar-se les cotitzacions. No és una disfunció del sistema: és una peça clau que fa que determinats sectors siguin rendibles a costa de drets bàsics.

Quan una persona no té papers, no només té menys drets: té menys capacitat de defensar-los. Viu sota l'amenaça constant de l'expulsió, una por que fa gairebé impossible denunciar abusos o organitzar-se col·lectivament.

Però la irregularitat no afecta només qui la pateix directament. Quan hi ha una part de la força de treball obligada a acceptar qualsevol condició per necessitat, això arrossega cap avall els estàndards de totes. Per això la regularització no és només una qüestió de drets individuals: és una qüestió col·lectiva.

Si tothom parteix dels mateixos drets, ningú pot ser utilitzat per rebaixar els de la resta. La regularització no és caritat: és la condició necessària per disputar unes relacions laborals dignes i evitar que el capital ens aboqui a enfrontar-nos entre nosaltres en una cursa per veure qui està disposada a acceptar més explotació. És la base sobre la qual es pot construir lluites comunes de tota la classe treballadora.

La diferència entre una treballadora amb papers i una que no en té no és el treball que fan. És que els seus ocupadors no han de cotitzar per elles i que les treballadores queden sense les proteccions que haurien de tenir. Regularitzar és acabar amb aquesta anomalia i evitar que hi hagi persones forçades —per necessitat— a acceptar condicions d'esclavatge.

L'extrema dreta parla d'"efecte crida", de descontrol migratori o de pressió sobre els serveis públics. Però darrere d'aquest discurs hi ha una realitat: la defensa d'un model econòmic que necessita mà d'obra submissa i sense drets.

Ens volen fer creure que el problema de la classe treballadora és la població migrant, quan el problema real és l'explotació i el capital que la sustenta. En la irregularitat, l'empresari no necessita negociar res, la por és l'eina de control més eficaç que existeix.

Per això s'enrabien. Perquè a partir d'ara serà molt més difícil trobar algú disposat —obligat— a treballar catorze hores al camp per dos-cents euros al mes. Perquè regularitzar vol dir reconèixer drets. Perquè el seu model —basat en la desprotecció— trontolla.

La regularització no és només una victòria per a avui: és un terreny que caldrà defensar. Els moviments socials tenim una responsabilitat

concreta: donar suport a l'autoorganització, pressionar perquè la implementació sigui tan àmplia i accessible com sigui possible. Però sobretot, obrir les nostres organitzacions, lluitar colze a colze i enfortir el sindicalisme de classe. Perquè el feixisme també se'l combat amb més drets.

Els interessos de la classe treballadora, independentment del seu origen, són els mateixos davant del capital. Per això, continuarem lluitant per no acceptar aquesta divisió artificial i construir un moviment capaç de plantar cara a les lògiques d'explotació que ens afecten a totes. O ens alliberem totes, o no ens alliberem.

És aquest teixit —de col·lectius migrants, sindicats i moviments antiracistes— el que ha fet possible aquesta victòria. I som els mateixos que haurem de defensar-la contra els que ja preparen l'ofensiva política i mediàtica per deslegitimar-la.

Les victòries s'han de reconèixer, no per complaença, sinó per recordar que quan ens organitzem i sostenim la lluita, podem guanyar.

Si tothom parteix dels mateixos drets, ningú pot ser utilitzat per rebaixar els de la resta.

Més alt i més clar!

Joel Ramos
Secretari de joventut

Se'ns mengen. L'ultradreta fa anys que construeix hegemonia a través d'una xarxa de mitjans de comunicació, «influencers», pseudosindicats i organitzacions juvenils. *Torrente Presidente* és una de les pel·lícules més taquilleres dels últims temps. Els mems de «el perro sanxe» inunden les nostres pantalles. Les posicions més conservadores són les que tenen més atractiu entre els homes joves.

Les anàlisis sobre les pròximes disputes electorals apunten que l'eix esquerra-dreta tornarà a ser dominant, però dins d'aquest eix hi conviu un altre: **sistema-antisistema**. I és aquí on es lliura avui una part central de la batalla política. L'extrema dreta ho sap. Per això es defineix com a antisistema i s'erigeix en l'opció per canviar-ho tot enmig d'un clima de pessimisme polític i econòmic.

En aquest context crec que cal rescatar —o si més no repensar— una eina amb què la dreta juga amb molta habilitat: el **populisme**. El teòric Ernesto Laclau defineix el populisme com una lògica discursiva en què una sèrie de demandes insatisfetes s'agrupen al voltant d'un símbol que representa el poble en oposició a una elit. No parlem d'una ideologia concreta, sinó d'una manera d'articular el conflicte: construir un **nosaltres** ampli que aglutini els diversos malestars de la classe treballadora davant d'un **ells** identificable i que es pot assenyalar. És reconèixer que demandes com **pa, sostre i treball** formen part d'un mateix conflicte.

I aquesta lògica no és només teoria. La vam veure en funcionament el 15 de maig de 2011, quan esclata el moviment dels indignats a Madrid i ràpidament s'estén com una taca d'oli per tot el territori espanyol. Allà es produeix un trencament amb la vella política: l'eix esquerra-dreta es dilueix i es comença a parlar dels de baix i dels de dalt. Aquell esclat de ràbia i indignació popular davant promeses incompletes i un sistema polític incapaç de donar resposta a les demandes d'una gran part de la societat ens deixa una lliçó clara: quan la gent s'organitza i parla amb veu comuna, pot construir hegemonia cultural i política des de baix.

L'extrema dreta ho ha entès perfectament. Ha incorporat frustracions reals —la precarietat, la pèrdua de poder adquisitiu, la

sensació d'abandonament institucional— en un relat on hi ha uns culpables molt clars: feministes, migrants, sindicalistes. Aquests col·lectius passen a ser presentats com a part del sistema i responsables de tots els mals. I ells, en canvi, es presenten com els únics que van contra el sistema. No hi ha grans elaboracions discursives: hi ha solucions errònies, però clares, simples i repetides fins a l'extenuació.

Construir hegemonia és tan important com tenir raó. I l'hegemonia es construeix amb el llenguatge, amb els marcs mentals, amb la capacitat de definir quin és el sentit comú d'una època. Com a militant això em porta a fer-me una pregunta: **estem parlant prou alt i prou clar?** O simplement ens estem refugiant en els nostres espais, amb gent que pensa com nosaltres, per no baixar al fang?

Com a anarcosindicalistes tenim una tasca clara: arrelar les idees lliibertàries a la vida quotidiana de la classe treballadora. L'hegemonia s'ha de construir des dels marges. Som les organitzacions sindicals les que podem —i hem— d'actuar com a murs de contenció davant totes les bajanades que vomiten. Perquè som nosaltres qui estem cada dia als centres de treball, als pobles i als carrers.

Són temps fotuts. I potser ara la tasca que ens pertoca és reconnectar llenguatge, conflicte i quotidianitat. Parlar clar. No, Josep Maria: que el teu salari no et doni per pagar el lloguer i omplir el carro de la compra no és culpa dels immigrants. És culpa del rendista, del milionari que acumula beneficis i d'un sistema que no distribueix la riquesa.

Quan el projecte de l'extrema dreta es basa a construir poble contra els més vulnerables, la nostra feina és construir **poble de classe** contra els veritables responsables: capitalistes i rendistes. Això ens exigeix organització i capacitat per disputar la batalla cultural. **Sense organització, el discurs és literatura. Sense discurs, l'organització és una illa.**

La qüestió és com fem que torni a ser evident que **els de baix tenim interessos comuns**, i que les nostres mancances són el resultat dels excessos dels de dalt.

Construir un nosaltres ampli que aglutini els diversos malestars de la classe treballadora davant d'un ells identificable i que es pot assenyalar

L'educació com a camp de batalla: contra el buidament cultural i la precarització de l'ofici d'educar

“La rebel·lia neix de l'espectacle del sense sentit, davant d'una condició injusta i incomprensible”. — Albert Camus, *L'home rebel*.

Començar amb Camus va més enllà de la citació acadèmica. El filòsof va dedicar el seu Nobel al seu mestre d'escola a Algèria, reconeixent en ell la figura que li va permetre un destí diferent. Volem reivindicar aquest gest per posar sobre la taula que pensem que és la raó de ser de l'ofici d'educar: perquè l'educació és un instrument que fa possible la nostra incorporació al món com a subjectes polítics.

Jennifer Llorach

Integradora social i educadora social

Professora col·laboradora del Grau d'Educació Social en la Facultat de Psicologia i Ciències de l'Educació de la UOC

Militant de la CGT Terres de l'Ebre

■ **La instrucció com a dret; el coneixement com a trinxera; l'educació com a ferramenta política**

L'escola pateix un atac camuflat sota un discurs tecnocientífic i psicologista que busca desposseir les classes populars de la seva millor eina d'emancipació: la instrucció. Més enllà del debat legítim sobre el caràcter estatal de l'escola de masses, en aquest article volem ser pragmàtiques: avui, per a milers de famílies obreres, el sistema públic/estatal és l'única via d'accés a una instrucció mínima. Tot i que l'escola actual és una contradicció vivent — opera tant com una màquina d'aculturació que reproduïx la ideologia dominant com una conquesta de les classes populars per democratitzar la cultura—, reivindicuem aquesta segona realitat. Perquè sense instrucció no hi ha pensament crític i sense accés al coneixement no hi ha emancipació possible.

■ **El desarmament intel·lectual: competències i "soft skills"**

Actualment, l'OCDE (Organització per a la Cooperació i el Desenvolupament Econòmic) dicta els currículums escolars que estan substituïnt la transmissió cultural per la formació de subjectes eficients i adaptables a les necessitats del mercat laboral. Ens venen el relat que els coneixements ja no importen perquè "tot està a internet", i que el que cal és centrar-se en "competències" i les "habilitats" com per exemple la "gestió emocional".

No ens enganyem: per a la classe obrera, el buidament de continguts és una forma de desarmament. Un subjecte sense eines intel·lectuals per llegir el món és un subjecte fàcilment manipulable; algú que potser sap gestionar individualment les seves emocions, però que ha perdut la capacitat d'entendre les estructures que el precaritzen acaba esdevenint un gestor dels efectes de la injustícia que el travessen sense la possibilitat de poder analitzar-la, comprendre i òbviament transformar.

Cal ser clares: reivindicar la instrucció i el coneixement no és un exercici de nostàlgia per l'escola autoritària del "la letra con sangre entra", però tampoc és acceptar la deriva actual de la "pedagogia de l'entreteniment". Entre el càstig d'ahir i el buidament lúdic d'avui, hi ha l'educació com a dret al saber. Reclamem l'accés al coneixement entenent que és l'únic que allibera, oposant-nos a una escola que, sota l'aparença de modernitat i diversió, amaga una renúncia classista a ensenyar a qui més ho necessita.

■ **La psicologització com a eina de submissió**

Com ja va advertir Foucault, el sistema no necessita només cossos disciplinats, sinó,

i sobretot, el control de les ments. Margaret Thatcher, en un dels seus discursos, va afirmar: "L'economia és el mètode, però la finalitat és transformar les ments". Si analitzem el panorama actual, trobem els indicadors d'aquesta afirmació: l'educació ha comprat la lògica del mercat, tant en l'organització dels centres com en els currículums i sobretot en el discurs, és a dir, el llenguatge.

Un exemple clar és l'ús normalitzat de conceptes de l'argot econòmic en el llenguatge educatiu. Per exemple, quantes de vosaltres utilitzeu la paraula "gestió" per parlar de les emocions o de l'aula? O la paraula "qualitat" fent referència a l'educació? La "qualitat" és un terme que es popularitza en la indústria de cotxes i la "gestió" prové de l'àmbit financer i empresarial. D'altra banda, aquesta construcció del llenguatge en educació s'ha combinat amb el del camp de la psicologia i la psiquiatria. Ho veiem amb la normalització d'etiquetes de trastorns mentals per descriure les criatures i les seves situacions vitals. Aquesta colonització del discurs psicològic, sumada a la lògica econòmica,

La rebel·lia neix de l'espectacle del sense sentit, davant d'una condició injusta i incomprendible

posa en perill la construcció de la subjectivitat de les noves generacions. Perquè el llenguatge construeix la realitat i com anomenem les coses té els seus efectes en els nostres cossos i les nostres ments.

Per això considerem que cal posar atenció amb aquests discursos avalats per la psicologia mainstream i ser crítiques amb les pràctiques que proposen. No és casualitat que els programes de gestió emocional s'implementin majoritàriament a les escoles d'alta i màxima complexitat,

on es concentra la prole de les famílies amb rendes baixes i població migrada, dos eixos que solen estar bastant lligats, per cert. Per a les elits es reserva l'accés al coneixement i al poder; per a les nostres, continguts devaluats i el manual diagnòstic DSM (publicat per l'Associació Americana de Psiquiatria, és utilitzat globalment per professionals de la salut mental per diagnosticar, classificar i estudiar trastorns psiquiàtrics).

Com a curiositat, aquest manual conté el "Trastorn Negativista Desafiament", definit com "un comportament negativista, hostil, amb ressentiment i intimidació, i la tendència a culpar i transgredir normes socials". Etiquetes que no en poques ocasions serveixen per patologitzar la dissidència, anomenant "malaltia" el que és, en essència, una resposta sana a l'espectacle del sense sentit que denunciava Camus.

■ **La precarització de l'ofici: d'agents del saber a policies de la consciència**

Aquesta deriva no és aliena a la realitat laboral. La precarització, l'augment de ràtios, la burocràcia asfixiant i la manca de democràcia als centres no són disfuncions del sistema: en són el mètode. Impedir que les treballadores de l'educació pensin la seva pràctica i convertir-les en gestores d'aula provoca que, sovint, s'acabi comprant l'emocionalitat com a única via de contenció. L'ús de la "gestió emocional" a les aules més castigades per les violències estructurals acaba sent l'últim recurs d'unes professionals esgotades que ja no poden oferir saber, sinó només disciplina emocional i control de les conductes.

■ **Per una disciplina de la indisciplina: prendre partit a les aules i als carrers**

Cal situar l'escola al centre del debat social. Cridem a les treballadores i les famílies a posicionar-se davant d'aquesta institució que ens vol peces d'un engranatge de desigualtat. Des de la CGT Ensenyament defensem que la lluita per millorar les condicions laborals, abaixar ràtios i recuperar la democràcia als centres és, indistintament, la lluita per garantir el dret a totes les infàncies i adolescències a una educació, pública, crítica i emancipadora.

No volem ser gestores de la marginalitat. Volem temps per educar, espais per reflexionar i l'autoritat basada en el saber, per transmetre el llegat cultural i les destreses que permetin a les noves generacions llegir i comprendre el món, apropiant-se'l i transformar-lo. Perquè només qui comprèn la realitat té la capacitat d'imaginar-ne una de nova.

Ens veiem a les aules combatent el buidament cultural en pro del control social i als carrers, polititzant el malestar i organitzant la ràbia!

Rojava.

L'educació en context revolucionari

Lola Gutiérrez

Membre del comitè de Jineolojî de Catalunya

■ Les facultats de mestres. «Eduquem per la vida»

Des de les facultats de mestres es treballa no només en la formació del professorat en les matèries habituals, sinó també en la creació de nous materials pedagògics i en la investigació d'àmbits que no s'havien tractat anteriorment des de les institucions educatives. Visitem la facultat de Qamishli, on ens expliquen com se les arreglen amb pocs mitjans per a desenvolupar aspectes que s'han d'introduir a causa de les necessitats de la transformació social i personal revolucionària, de cara a la democratització de l'ensenyament, a facilitar l'expressió lliure de les criatures, siguin de l'ètnia que siguin (amb el règim anterior havien d'amagar-se de ser kurds, assiris o armenis). S'ha de pensar també en les repercussions del conflicte bèl·lic en els nens i nenes.

A banda de l'existència de facultats com les que coneixem a occident, existeix la facultat de Jineolojî, la ciència de la dona. En una revolució que té com a pilar fonamental l'alliberament de la dona, aquesta matèria s'introdueix als alumnes a partir dels 10 anys. No només es tracta de fer aprenentatges sobre com s'ha implantat històricament el patriarcat i com ha de ser una societat igualitària, sinó que també s'incorpora la Jineolojî com a mètode de coneixement i d'investigació social.

■ La llengua a l'escola

Un altre pilar de l'educació del nord i l'est de Síria és la llengua. Per descomptat, es dona molta importància a la recuperació de la identitat kurda, tants anys reprimida i que sempre ha hagut de fer front a intents d'aniquilació. Però això no vol dir que es negui la identitat d'altres pobles que formen part de l'Administració autònoma. Des dels primers anys, les criatures estan escolaritzades en la seva llengua materna: des de la llar d'infants fins al que a Catalunya equivaldria a tercer de primària, l'alumnat aprèn només en la seva llengua materna, kurd, àrab o siríac. Al pati es barregen i de forma natural s'incorporen les altres llengües. A partir de tercer, aquestes s'inclouen en el currículum formatiu, així com l'anglès, mentre que el kurd és la llengua vehicular.

■ Educació i treball amb infants diversitat funcional

Visitem el Centre Nudem de Qamishli, on treballen amb infants amb diversitat funcional. Aquest, així com altres similars a Rojava, depèn del Moviment de dones, ja que ara per ara no hi ha escoles especialitzades en aquest àmbit. Hi ha Centres Nudem a diversos territoris de Rojava. La situació de guerra i l'arribada massiva de persones refugiades fa que aquest aspecte de l'educació sigui encara molt incipient. Per altra banda, l'escola ordinària acull nanos amb discapacitats, però no arriba a tot.

Tot i les dificultats, el centre és accessible i desenvolupa la formació individual que els infants necessiten. Gran part de la seva feina es duu a terme amb les famílies i amb la comunitat, perquè no està gaire lluny el temps en què algunes persones s'avergonyien de tenir un infant «diferent». Es dedica temps a formar-les en tractar les persones amb diversitat funcional.

Ens expliquen que estan preparant una campanya informativa en diferents espais: escoles, comunes, mercats... amb la idea que qualsevol espai social ha de conèixer i resultar acollidor per a persones amb discapacitat.

■ La Universitat i Consell d'art i cultura de Derik

La Universitat és gratuïta i s'ha democratitzat i adaptat els continguts en la mateixa línia que l'escola. Encara, però, no es disposa de mitjans per renovar els edificis de totes les facultats. La Universitat d'art i cultura de Derik, en canvi, sí que és nova.

Aquesta està pensada per a estudiants no només de Rojava, sinó de tota Síria i disposa de residència.

Els espais en els quals poden viure els alumnes són còmodes i lluminosos. També n'hi ha per a trobar-se fora de les aules i fins i tot una piscina climatitzada. L'arquitectura i la distribució dels espais facilita la convivència i autoorganització dels estudiants.

Ens comenten que es busca la companyonia entre tota la comunitat educativa. «Es tracta que d'aquesta escola no només surtin artistes, sinó també humanistes» ens diuen.

Cada any augmenta el nombre d'alumnes i s'incrementen les matèries artístiques que s'ofereixen. Això

últim no és poca cosa, perquè en el marc d'una revolució tan jove, no és fàcil trobar alguns especialistes. De moment es pot cursar dibuix, escultura, cinema, teatre i música.

Pel poble kurd la muntanya és refugi davant els atacs i quan la cultura kurda estava prohibida, allà es desenvolupava. Però la societat també crea art i la societat està constituïda per diferents ètnies. Per tant, un dels objectius dels estudis d'art de la facultat és reconstruir quelcom que es va perdre amb els diferents atacs que han rebut els pobles del nord i l'est de Síria i, en realitat, de tota la zona, un mosaic de cultures de l'est de la Mediterrània. Diuen «és un projecte i també un somni».

Tant la Universitat d'arts com el consell d'art i cultura es plantegen millorar la conservació d'aquests elements, que han estat silenciats a tots els nivells, fins al punt que el règim feia passar per àrabs les restes arqueològiques de l'antiga cultura kurda. Això no vol dir que se centri només en les expressions artístiques kurdès ni en l'art tradicional, sinó que, com a l'escola, les diferents expressions culturals que conviuen al Kurdistan tenen el seu lloc, així com l'art universal.

■ Una petita escola a Jinwar, el poble de les dones

Jinwar mereix un article a part. Va ser creat per fer realitat la convivència entre dones i les seves criatures en un entorn

social i cultural que havia estat molt repressor amb les dones. Jinwar és el lloc de retorn a la llibertat de la dona, a la Deessa mare. Està format per un grup d'habitatges construïts amb adob i altres edificis comunitaris, com l'acadèmia de Jineolojî, el dispensari mèdic, on es prioritza la salut natural amb una gran reserva de plantes medicinals.

Hi ha molt per explicar i aprendre sobre Jinwar, però si ens centrem en l'educació de les criatures, actualment l'escola tan sols arriba fins els 7-8 anys. Els infants més grans van a un centre del poble proper.

L'escola està totalment integrada al poble i té el mateix tipus d'edificació que els habitatges. Des que es va prendre la decisió de dedicar-la només a les criatures més petites, s'ocupa un sol espai. La manca

dels mitjans de què disposem a Europa és la mateixa que a la resta de Rojava, però ens crida l'atenció la creativitat en la confecció de materials per l'aprenentatge de la lectura.

Com dèiem al número anterior, a més de l'escola, la societat també educa. Un dels edificis més cuidats de Jinwar és la casa dels nens i nenes, on tenen espais de joc, d'aprenentatges, de descans i fins i tot cuina. La presència de les «mares» està destinada només per evitar riscos i poc més.

■ No abandonem aquesta revolució

La societat kurda, especialment a Rojava, es reflecteix en la seva educació. En aquest text transmetem només una petita part del que allà s'ha construït amb el paradigma del Confederalisme democràtic, desenvolupat per Abdullah Öcalan i basat en la democràcia, l'alliberament de la dona i l'ecologia. La població defensa amb tota la força aquesta revolució i, amb les armes de què disposa, fa costat a la guerrilla front Estat Islàmic, amb el suport de Turquia i les bandes jihadistes, que constitueixen la major part de les forces del govern sirí. També des de diferents llocs d'Europa, especialment on es troba la diàspora kurda, la defensa de la revolució està molt viva. La revolució de les dones és un assoliment que ens involucra a totes. També la seva defensa ho ha de ser.

D'això se'n diu resistència, i de resistir el poble kurd en sap un munt.

BAKUNIN OBRERISTA

A. Zarco Santiveri

Aquest 2026 fa 150 anys de la mort de Mikhaïl Bakunin, pensador fonamental en la conformació l'anarquisme. Repassar la seva biografia seria massa llarg per aquesta petita columna. Personatge imponent, agitador, eloqüent, la seva vida està carregada de peripècies i girs. D'una interpretació radical del pensament hegel·lià al revolucionarisme d'acció, del republicanisme paneslau a l'anarquisme, d'un model organitzatiu basat eminentment en conspiracions i grups clandestins a l'obrerisme de l'AIT. És juntament aquesta etapa la que ens interessa rescatar com a sindicat, la de defensa de l'organització de la classe treballadora i d'un socialisme antiautoritari i federal.

El pensament bakuninista es va filtrar en l'associacionisme obrer català i espanyol, una part del qual es va apartar de forma gradual, però definitiva, del republicanisme per abraçar els postulats del pensador rus. Figures com Anselmo Lorenzo o Farga Pellicer, entre d'altres, van imprimir una orientació llibertària a bona part de l'associacionisme obrer barcelonès. En quin grau va alimentar l'obrerisme bakuninista de la primera internacional l'anarcosindicalisme del segle següent és un altre debat, però, sigui com sigui, algunes de les principals figures del sindicalisme revolucionari i de l'anarcosindicalisme defensen l'herència intel·lectual de Bakunin, un llegat, doncs, que la CGT, organització anarcosindicalista i llibertària, no pot oblidar. ■

MAL D'ESCOLA

L'alegria

Adriana Rubio

Aquests dies hem viscut alegries inesperades. Feia anys que no assistíem a mobilitzacions tan massives. Els claustres han reviscolat. Semblava impossible retornar a la comprensió de què formem part d'un col·lectiu. Només aquesta consciència ja suposa un guany inesperat.

Tot just ara continuen els estires i arronsos promoguts per un Departament, típic d'una política buida i pamfletària, amiga de l'espectacle i dels likes. El joc del desprestigi i de la falta de responsabilitat cap a tot el personal educatiu fa temps que dura. Parlem amb un Departament que canvia els seus polítics constantment: cares noves que utilitzen el càrrec com a trampolí, sense un compromís real.

Fa anys que som a les aules i coneixem de sobres les dinàmiques d'un Departament en decadència: polítiques poc creïbles, projectes que comencen i acaben de sotrac, personal docent i laboral treballant en condicions nefastes i assumint responsabilitats per sobre de les seves possibilitats. El Departament s'ha convertit en una màquina burocràtica que dilueix la responsabilitat.

Són anys de retallades, de menystenir les treballadores de l'educació i d'ofegar-nos amb demandes cada vegada més exigents. Un Departament que ha afeblit els claustres i ha deixat la majoria de direccions soles i aïllades, tot i que en alguns casos ha permès el nepotisme emparant-se en el decret de plantilles i de direcció

Per això l'alegria d'aquests dies ha estat tan gran. Hem recordat que formem part d'un col·lectiu menystingut, poc valorat i cada vegada més empobrit. I que l'única manera de sortir d'aquí és reconèixer-nos

com a comunitat educativa: famílies, docents, personal laboral, vetlladores, monitores, netejadores, cuineres i alumnat. Cada peça és essencial perquè l'educació funcioni.

Hem vist que soles no podem. Que el que passa a l'aula no és només responsabilitat nostra. Que l'escola és un mirall de la societat, de les seves carències i potencialitats.

Hem redescobert la solidaritat, la sororitat i la companyonia. Feia goig veure les samarretes grogues i reconèixer una tasca comuna: persones que es formen, que s'ajuden, que creuen que poden millorar la vida dels infants; que van atabalades preparant classes, reunions, entrevistes; que coordinen, discrepen, treballen a casa fins tard; que fan mans i mànigues per millorar l'ambient de l'aula, per atendre la diversitat, per connectar amb realitats diferents. Persones que aprenen i ensenyen.

Aquests dies hem recordat que no estem soles. Que formem part d'un col·lectiu preciós que sosté un dels pilars de la societat. Un col·lectiu que mereix reconeixement i polítiques que vetllin pels interessos de la ciutadania: cada vegada més empobrida, amb una salut mental més fràgil, precària i amb dificultats d'accés a l'habitatge...

Hem descobert que tenim força, que som solidàries, compromeses i amb valors fermes. Cal cuidar els llaços creats, els espais assemblearis, la possibilitat de tornar a fer comunitat. No només com a treballadores, sinó com a persones que creuen que és possible transformar la quotidianitat i fer-la més vivible. Som un col·lectiu. Tenim agència. I som creatives. El que vindrà només pot donar bons fruits. ■

MIQUEL BAKUNIN:

Breus apunts per a una aproximació biogràfica

Dolors Marin Silvestre

És indubtable que Bakunin va exercir una influència determinant en la història contemporània de l'Estat espanyol. La seva empremta en el si de la Internacional de Treballadors i el seu enfrontament amb Marx van transformar la història del moviment obrer, que tot just s'articulava organitzativament en els anys seixanta i setanta del segle XIX. Andalusia, Galícia i Catalunya-Balears, junt amb la regió suïssa del Jura i la Itàlia industrialitzada, seran els grans territoris on la pràctica insurreccional de Bakunin i les seves idees, associades al mutualisme solidari de Proudhon, marcaran els anys de les grans revoltes urbanes (Catalunya) i agràries (Andalusia). Una idea anarquista que es veurà acompanyada dels textos de Kropotkin i Malatesta poc anys després. Fou tan important aquesta deriva antiautoritària i constructiva que impregnà la revolució de 1936-1939 amb fenòmens com l'autogestió, l'ensenyament racionalista, l'autodidactisme obrer, els naturismes precedents de l'ecologia actual i la sostenibilitat o l'anarcofeminisme d'arrel insurreccional i específica. L'acció directa com a forma de resoldre conflictes i la pràctica quotidiana de la desobediència civil, en totes les seves manifestacions, són aportacions bakuninistes que seran adoptades per les classes treballadores catalanes a partir dels anys setanta del segle XIX.

Així, la Revolució del 36, fou un dels més bells i dignes moments de la història, en el qual l'anarquisme, de forma excepcional i transitòria, va passar de la teoria a la pràctica, de la utopia somiada i escri-

ta a la vivència en primera persona. Es va superar, per primera vegada a la història, l'aparent contradicció de contribuir a demolir l'Estat i al mateix temps construir —en la línia més clara de la passió bakunista— una nova i pionera alternativa econòmica, cultural i social. I és clar sense les aportacions i l'experiència de Bakunin i els seus partidaris internacionalistes, tot això no s'hauria produït. Les seves relacions amb els anarquistes catalans, andalusos i madrilenys van conformar grans episodis de la nostra història, no només a partir de la gira propagandística de Giuseppe Fanelli, Elies Reclús, Aristide Rei, Fernando Garrido i d'altres, sinó també per tot l'arsenal de cartes, manifestos, pamflets i escrits que ens va deixar i que puntualment arribaven als treballadors del nostre país. La seva amistat amb el grup català de Rafael Farga Pellicer, Gaspar Sentiñón, Cels Gomis, Antoni Marsal Algora, Anselmo Lorenzo (resident a Reus i Barcelona) i varis més impregnà tot l'anarquisme català dels darrers anys del segle XIX donat lloc a periòdics com el pioner de Antoni Guasch, *El Obrero* (1864-65), i un dels més populars: *La Tramontana* de Lluçà i Pujals.

Perquè Bakunin, tipus ideal del revolucionari barricadista del segle XIX, fou un referent a la seva època, ja que no es limitava a la acció als carrers, sinó que deixà textos escrits (*Deu i l'estat*, *Per raons d'estat*, *Textos d'economia política*, *La Llibertat*, etc.) i fomentà l'amistat i els cercles clandestins. Així, la seva figura apassionant seduï bona part de la intel·lectualitat del seu temps. Quelcom que no podran dir alguns dels seus oponents polítics dins

la Internacional, grans teòrics inclús brillants, però poc bregats als carrers. Bakunin fou la combinació perfecta de teoria i pràctica, revolucionari visceral, antiautoritari i estimador fraternal i generós del seu temps i la seva migrada fortuna. Una vida de revoltes, presó a Sibèria, una fuga espectacular per tres continents i més acció, demanant diners als amics, conspirant i passant penúries fins que als darrers anys de la seva vida abraçà i teoritzà sobre l'anarquisme.

Hi ha diverses biografies sobre ell, la majoria provenen de les fileres anarquistes, la pionera del seu gran amic James Guillaume (1968), com les de Kaminski (en francès reeditada el 2014), Arthur Lehning (en anglès i amb una selecció d'escrits, el 2006), la revisió actualitzada de Frank Mintz del 2013 (en la que contrasta afirmacions de Paul Arvich, l'autisme interessat de Michel Onfray o les aportacions de Chomsky, Saul Newman, o l'admiració de l'escriptor Alber Camus per Bakunin). En la línia revisionista i participant de la cerimònia de la confusió iniciada per Onfray, Gordon o Graeber, localitzem la visió de Bakunin com a "populista", on Kneper, el 2024, transforma adjectius com "anarquista" en "anarcopopulista" i no parla massa d'anarquisme o antiautoritarisme. També E. H. Carr el 1970 va dedicar una bona biografia a Bakunin però on escriu més sobre la seva vida privada que sobre el debat polític, un tema tractat per varis autors als anys setanta en els famosos monogràfics de Marx versus Bakunin. Carlos Taibo (2025) ha posat claror a bona part del debat que continua obert.

JOAN GARCIA OLIVER (1902-1980): *sindicalista, anarquista i revolucionari*

Joan Navais i Icart
Federació Comarcal CGT Baix Camp-Priorat
@CGTReus

Demonitzat i difamat per molts, idealitzat i exalçat per alguns, Joan Garcia Oliver –un dels militants d'acció per excel·lència de la CNT i de l'anarquisme més combatiu als anys vint i trenta del segle passat– és un dels grans noms de l'anarcosindicalisme català i peninsular. **Una figura històrica** –incòmoda, controvertida i generalment poc coneguda– **que exemplifica**, amb llums i ombres, **el fil roig i negre de la història de la Catalunya més rebel** i contestatària del segle XX, la dels milers d'homes i dones que van batallar sense defallir per enderrocar el capitalisme i construir, de baix a dalt, una societat igualitària i justa.

Tot i el to fatxenda i, a cops, megalòman de Garcia Oliver, les memòries *El eco de los pasos* són un documental excepcional per conèixer la cruenta lluita de classes que va tenir lloc a la Catalunya del primer terç del segle XX i, al mateix temps, la trajectòria vital i ideològica –trepidant i no exempta de contradiccions i flaqueses– d'un militant llibertari de formació autodidàctica i d'arrels eminentment obreres que es va forjar a cop de misèria, d'injustícies i de repressió i que l'any 1936 es va convertir en l'home fort del Comitè Central de Milícies Antifeixistes –el principal òrgan de poder de la Catalunya revolucionària– i que al cap de poc, va passar a ocupar la cartera de Justícia en el govern de la República.

Tot i el to fatxenda i, a cops, megalòman de Garcia Oliver, les memòries *El eco de los pasos* són un documental excepcional per conèixer la cruenta lluita de classes que va tenir lloc a la Catalunya del primer terç del segle XX. Al mateix temps, s'hi relata la trajectòria vital i ideològica –trepidant i no exempta de contradiccions i flaqueses– d'un militant llibertari de formació autodidàctica i d'arrels eminentment obreres. Aquest, es va forjar a cop de misèria, d'injustícies i de repressió i l'any 1936 es va convertir

en l'home fort del Comitè Central de Milícies Antifeixistes –el principal òrgan de poder de la Catalunya revolucionària– i que al cap de poc, va passar a ocupar la cartera de Justícia en el govern de la República

Nascut l'any 1902 a Reus en el si d'una família treballadora molt humil que maldava per subsistir, Joan Garcia Oliver, ja de ben jove, va haver de patir les pèssimes condicions de vida i de treball dels obrers i les obreres de l'època –la seva família treballava a la principal fàbrica tèxtil de la ciutat, un autèntic forat negre de misèria i penúries obreres. Amb el pas del temps, la ràbia i la frustració generades per les injustícies i l'explotació capitalista van crear dins seu una forta consciència de classe associada a un esperit de rebel·lia irrefrenable que el van embè-

ben sòlida; dotar la classe obrera d'un veritable esperit de lluita –o si es vol, empoderar els i les treballadores per passar a l'ofensiva–; i vertebrar una estructura paramilitar al servei de la classe obrera per plantar cara i contrarestar la violència institucional i les forces coercitives de l'Estat. Així, el reusenc fou un dels directors del triomf popular i antifeixista de juliol de 1936 a Barcelona.

Més enllà del maximalisme ideològic i de l'estratègia insurreccional que es va concretar en la cèlebre gimnàstica revolucionària, com bé assenyala l'historiador Chris Ealham, la trajectòria militant de Garcia Oliver xoca frontalment amb una paradoxa fonamental que pot sorprendre o incomodar: «*Cuando la revolución quedaba lejos, en 1931, se destacó por su*

ner a convertir-se en un dels activistes de la CNT més decidits i carismàtics, en un dels reis de la pistola obrera de Barcelona i del país. Un anarcosindicalista de pedra picada, que enmig d'un context ben convuls en què la crisi econòmica feia estralls en el si de les classes populars i treballadores i el perill totalitari era cada cop més real, va optar, sense complexos, per una estratègia insurreccional i que, per consegüent, no va defugir el cos a cos amb els aparells coercitius de l'Estat i de la patronal.

D'un bon principi, l'ideari i la praxi revolucionària de Garcia Oliver es van sustentar en tres grans línies d'acció: crear una organització sindical i social

postura radical e insurreccional y por su insistencia en la inmediatez. Y cuando la revolución se convirtió en una realidad en el verano de 1936, optó por el frentepopulismo y la colaboración».

Per tot plegat i més, enguany que es commemora el 90è aniversari de la revolució social de 1936, és de justícia recuperar de l'oblit i reivindicar la figura de Joan Garcia Oliver –un dels grans oblidats i bandejats de la història contemporània de Catalunya i de l'Estat– a fi de donar-la a conèixer i, sobretot, acostar-la a les generacions més joves de treballadores com un exemple de compromís, determinació i lluita.

LES PARAULES SON PUNYS

Gran reemplaçament

Jordi Martí Fotnt

L'any 2011, a l'Estat francès, l'escriptor Renaud Camus publicava un llibre que amb el temps es convertiria en guia de la nova extrema dreta europea i americana. Portava per títol *Le Grand Remplacement* i l'autor hi esbossava una teoria conspirativa segons la qual existeix un pla secret per tal de reemplaçar la població autòctona europea per persones immigrades amb la intenció de fer desaparèixer la que ell anomena «cultura europea tradicional».

Camus no era un home sense història personal i conèixer-la una mica ens pot fer entendre què escrivia i per què ho escrivia. Així, tot i haver estat membre del Partit Socialista francès els anys 70 i 80 del segle passat, la seva deriva ideològica l'havia portat a ser acusat en repetides ocasions d'antisemita per participar en diverses polèmiques públiques on sempre acusava els jueus de tots els desastres i problemes del món. Ja al segle XXI i després de fundar el Partit de l'innocence, va passar a formar part, el 2015, de *Souveraineté, identité et libertés*, un partit que semblava l'ombra del Front Nacional de Le Pen, malgrat mostrar-hi també en alguns moments importants desacords.

Un currículum que tingué com a característica la publicació d'un llibre que ha esdevingut referent i creador de conceptes i llenguatge per a tots els nous feixistes europeus. Renaud Camus hi afirma que la immigració és l'eina que utilitzen els governs i les «elits globals» per «diluir i substituir» la població autòctona d'Europa i això, segons ell, passa per la vinguda de persones de fora però, també, pel fet que les persones immigrades tenen més fills, fet que «accelera» el suposat reemplaçament.

Tota la seva teoria se sosté sobre bases falses i inventades, perquè aquesta conspiració no té cap fonament explicable objectivament parlant. I la seva base és tan feble que ni tan sols la de-

mografia aguanta les paraules de l'autor. Perquè els moviments migratoris, ahir, avui i sempre, responen a causes econòmiques, polítiques i humanitàries, no a cap pla secret. Però és que, a més, la majoria de població immigrada s'integra i passa a sumar a cada una de les cultures locals on es troben amb el pas de les generacions. És clar que integrar-se no vol dir passar a ser iguals i pastats a qui vivia en un lloc determinat sinó acceptar i assumir les formes socials imperants en la societat d'acollida, i esdevenir ciutadans com la resta dels que viuen en el mateix lloc on fan cap les persones migrades.

Per acabar-ho de desarmar, totes les dades demogràfiques deixen clar que les taxes de natalitat tendeixen a convergir amb les del país receptor amb el temps.

Les opinions de Camus, venudes com a investigacions que descobrien conspiracions secretes són falses i racistes però, alhora, nocives per a la convivència arreu. De fet, la seva teoria ha inspirat diverses organitzacions terroristes, com els autors dels atacs de Christchurch (Nova Zelanda, 2019) o El Paso (EUA, 2019), o grups com The Base (Castelló, 2025).

Els feixistes venen l'autor de la teoria, Renaud Camus com un intel·lectual de prestigi, una persona que parla amb dades a la mà i que, per tant, explica la veritat, però l'absoluta majoria de les seves opinions en forma de dades parteixen de bases falses i l'únic que l'alimenta és l'odi contra les persones nouvingudes. El seu odi contra el diferent ha anat evolucionant i si primer van ser els jueus l'enemic a abatir, seguint les teories del nazisme històric, amb el temps aquest odi s'ha desplaçat cap a uns altres «culpables». Des de la publicació del seu llibre, Camus ha passat d'assenyalar els jueus com a culpables de tots els mals a assenyalar els musulmans, fet que l'ha portat a ser acusat i condemnat per provocar i estendre l'odi i la violència contra les persones de fe musulmana pel sol fet de ser-ho.

Simone Weil

Maria Huguet

Simone Weil (París, 1909 - Ashford, 1943) fou una destacada filòsofa, humanista, escriptora i activista francesa. Va formar part de la columna Durruti durant uns mesos de l'any 1936. Reconeguda per la seva profunda consciència social, vinculada al sindicalisme llibertari i a la resistència antifeixista, va viure un compromís radical amb els obrers.

Considerava que l'experiència dona testimoni cap a la veritat, allò que és. Cal orientar la mirada. El seu pensament i obra han estat publicades pòstumament a partir de quaderns personals on s'hi apunten influències dels clàssics grecs, aspectes místics i de crítica social i política. Ens apunta que «l'atenció és una forma de generositat». Xavier Artigas, en el llibre *Viure la força*, ens reforça «la voluntat de viure».

Alemanya y los antialemanes.

Entre el fetichismo, el fascismo y el genocidio

El estado imperialista y la izquierda sionista

(Rosa Cagul Azozomox)

Jordi Martí Font

Si no enteneu com pot ser que a Alemanya, a Hamburg, un club referencial de l'antifeixisme com el St. Pauli, en ple genocidi a Gaza, faci públic un manifest de suport a l'Estat d'Israel; si voleu entendre per què la majoria de l'esquerra alemanya (inclosa una part de l'anticapitalista), també, donant suport fins i tot a les seves polítiques genocides al Pròxim Orient; si penseu que tot podria respondre al sentit de culpa a Alemanya, construït de l'escola a la família i als mit-

jans de comunicació, com a conseqüència d'haver protagonitzat l'Holocaust contra el poble jueu; si dubteu o no enteneu res de tot això, no heu de deixar passar aquest llibre de l'editorial mallorquina Calúmnia que, des de Binissalem, a la Serra de Tramuntana, continua donant-nos alegries en forma de paper tacat de tinta i que, ahora, ens dota d'arguments sòlids, construïts a partir de la història i amb voluntat divulgadora per conèixer una mica més a fons el món on vivim.

HUMOR

Ricard Efa

Estudi Gabba

Blancésfoscó

EN LES MEVES SABATES

Redacció

Òscar Murciano és sindicalista de la CGT en el sector de la informàtica. A més, va ser secretari d'acció social i, després, d'acció sindical a Catalunya. Fruit de la participació i acompanyament de seccions en diferents conflictes i de les seves reflexions entorn d'aquestes experiències, enguany ha publicat *Cómo ganar una huelga*, editat per La Catarata i la CGT en la col·lecció *Libre Pensamiento*.

En primer lloc, quines claus bàsiques ens donaries per guanyar una vaga?

El que hauríem de tenir clar és que ens hem d'oblidar una mica de la paraula vaga, de tot el que més o menys hem vist, i hem de substituir-la per pressió. Així, es tracta de generar una pressió insuportable a l'empresa, al govern, etcètera, en la qual la vaga és una part clau dintre d'aquesta estratègia, però hem de tenir una mirada més àmplia i no centrar-nos en la victòria d'un conflicte només per la capacitat de deixar d'anar a la feina i quedar-nos quietos, sinó generar un problema reputacional per aquí, després un caos logístic per allà, ara iniciem empaperades a diferents instal·lacions que hi hagi al país... És a dir, s'ha d'aconseguir una bombolla de pressió molt gran, de la qual la vaga és una part però no ho és tot.

Com ha estat l'evolució de la conflictivitat laboral els últims anys?

Si ens centrem en Catalunya, des de la transició Comissions Obreres ha estat la força

principal en el lideratge de la lluita, tant en nombre de vagues com dels seguiments que hi ha. Però, això ve motivat també en bona part, sobretot en les darreres dècades, per la seva presència en empreses. En ser tan gran, encara que lluitis poc, el volum total és prou significatiu. Des del 2015, però, és la CGT -que som un sindicat més petit i tenim menys presència en empreses- la que està tenint més vagues i més seguiments. Això indica que hi ha hagut un canvi de marxa en el sindicat, que està sent molt positiu, perquè alhora, això està permetent que hi hagi una entrada d'afiliació molt més gran, motivada per la pròpia lluita que estem fent. Estem en un punt intermedi, en un procés de transició, en el que seria, doncs, una possibilitat que el sindicat sigui molt més gran del que és actualment, a efectes de dany dintre de la societat.

Estem en un bon moment pels conflictes ofensius?

Rotundament sí. En temps de bonança, a diferència dels períodes de crisi capitalista, tant empreses com adminis-

tracions tenen excedents que poden destinar a les millores laborals. Evidentment, si no els collem, ja els va bé així. Si ho mirem des d'un punt de

«Des del 2015, però, és la CGT -que som un sindicat més petit i tenim menys presència en empreses- la que està tenint més vagues i més seguiments»

vista pràctic, els millors resultats que hem tingut en els darrers anys han vingut motivats per vagues i conflictes a l'ofensiva. Cal fer-ne molts més.

Quines expectatives de futur té el sindicalisme? Queda lluita de classes?

Lluita de classes n'hi haurà sempre. Mentre hi hagi classes, sempre n'hi haurà. Una altra cosa és que, si lluites, et massacren. No perquè no lluitis deixa d'existir la lluita de classes. A Catalunya, crec que tenim la possibilitat d'anar cap a un model on el sindicalisme sigui prou fort per a poder marcar un programa i una agenda pròpia: fer por a governs, a patronals i crear conflictes de tipus ofensiu, fins i tot generals, quan el sindicat ho decideixi. Actualment no podem pel mateix volum i força que tenim, però si som capaços de mantenir la bona dinàmica que estem experimentant i incrementant-la, jo crec que en una dècada -que pot semblar molt, però pels canvis dels sindicats, que van molt a poc a poc, no és tant- ens situarem en condicions a Catalunya de tenir clarament la iniciativa de la lluita de la classe treballadora, no només en l'àmbit d'empresa, sinó també a escala sectorial i general.